

obzornik

glasilo delovne organizacije

BREST - ŠTIRIDESET LET

DELO — SAMOUPRAVLJANJE — ZNANJE

Leta tečejo in nabralo se jih je štirideset. Je to malo ali veliko? Odvisno pač od tega, kdo in iz katerega zornega kota gleda nanja.

Iz perspektive delavca, ki je v podjetje prišel kot na vse strani neroden in neizkušen puberternik, ki je ob delu v tem podjetju zorel, si ustvaril družino, skrbel zanjo, se utrudil in postal in se, če je imel posebno srečo, upokojil z vsemi desetim prsti, da bi z njimi, čeprav otrdelimi in tresočimi se, še kdaj dvignil kozarec in nazdravil svoji firmi — iz perspektive takega delavca je to gotovo dolga doba, saj zapolnjuje eno celo človeško življenje, tisto življenje, katero je za družbo (kruto, toda resnično) edino zanimivo. To je življenje, tako imenovana aktivna doba, ko človek daje.

Štiri desetletja so tudi dolga, kadar jih merimo z enotami tehnologije, organizacije dela, s količino znanja, s katero smo v podjetju obvladovali vsakokratne delovne naloge, kadar jih merimo enostavno z izdelki, ki so prihajali iz razvojnega oddelka, iz strojev in izpod rok delavcev. Malo pa je seveda štirideset let za zgodovinarja, ki meri čas z obdobji miru in vojsk, z obdobji od ene do druge revolucije, družbene ali tehnološke.

Toda, kakorkoli že, štirideset let Bresta pomeni za ta del domovine štirideset let dela in kruha. Res da ta kruh ni bil zmeraj bel, toda bil je kruh — pomenil je preživetje, tudi življenje in tudi »boljše življenje«, čeprav nikoli brezskrbnosti in uživanja. Nikomur. Morda je kdaj pa kdaj komu pomenil Brest le odskočno desko v višje in lažje sfere življenja. Naj mu bo. To so bili pač redki posamezniki, ki niso in ne bodo nikoli uspeli dojeti, da je smisel življenja v delu, v spopadih, v doseganju in preseganju, da je smisel, kot je zapisal nesrečni gornik — pot, ne cilj.

Brest je primer podjetja v nerazvitem okolju, ki si je samo, s svojim delom in s svojo pametjo brez pomoči nerazvitim utiralo svojo pot.

Zato je imelo in ima tudi danes ob 40-letnici, kljub težavam, ki ga stiskajo in kljub strahovom, ki ga obletavajo (včasih tudi privošljivo in škodoželjno), trdne temelje. Ti temelji so ljudje, ki niso razvajeni, ki se, resda počasi, vendar zanesljivo prilagajajo zahtevam novih časov, ki pa so, kot redkokje, tako stvarni, tako prepričani v »usodo« delovnega mesta, da jih nič ne zavede na nezanesljive poti špekulacij in zanašanja na kakršnekoli modne muhavosti dnevne politike in varljivega lahkega, toda sumljivega zaslužkarstva. Taka »politika«, ki ni nič drugega kot globoko v značaj in temperament našega človeka vraščen zgodovinska izkušnja, povzroča težave Brestu vselej takrat, kadar morala dela v družbi usiha in se v njej razraščajo vse mogoče oblike pridobitništva in bogatenja, pošteno delo pa ostaja domena »manj sposobnih«.

Brest je v svojem razvoju in z njim dokazal vrednost samoupravljanja, ob tem pa ni nikoli podlegel pretiranemu razmnoževanju lastne administracije, čeprav so pritiski od zgoraj pogosto naravnost vsiljevali takšen način »samouprave«. Marsikatero zagato, ki so težile kolektiv, so tudi vabile k trdi roki in k ukinjanju že doseženih samoupravnih pravic delavcev, vendar je zmeraj še pravočasno prevladalo spoznanje, da je podjetje, kakršno je Brest, preveč stvar delavcev in celotne občine in da objektivno ne more biti za usodo podjetja nihče bolj odgovoren, kot so delavci sami. Ne oziroma se na občasne težave, se je treba zavedati, da bo tudi v prihodnje samoupravno odločanje odločilno, celo vedno bolj, da si brez razvite samouprave tudi ob sodobnem in uspešnem vodenju in ob najmodernejši tehnologiji ne bomo mogli več zamišljati uspešnega podjetja. Ne pri nas ne drugod po svetu. Človek bo ob bolj ali manj odtujenem, bolj ali manj »prisiljenem« delu vendar vse bolj hotel uveljavljati svoje človeško bistvo, svojo ustvarjalno naravo, ne le svoje mezdne pravice. Brest si je izpisal dovolj bogato samoupravno zgodovino, da na njej lahko gradi še bolj humano podobo svoje delovne prihodnosti.

Ob jubileju

Ne samo ob tej priložnosti, tudi sicer sem že nekajkrat poizkušal analizirati, kaj v sedanjem gospodarskem trenutku pravzaprav sploh predstavljajo jubilejna obeležja različnih jugoslovanskih delovnih organizacij. Običajno okrašene z lovorovimi listi in drugimi »zmagovalnimi navdih« se v sredstvih vizuelnega javnega obveščanja praktično neprestano pojavljajo številke, za katere vsi brez posebnega komentarja vemo, da označujejo obletnico rojstva neke delovne organizacije. Vemo tudi, da ima objavljane teh števil vlogo propagandnega sporočila, seveda v pozitivnem smislu. Gre torej za samodejno povezovanje tradicije v delu oziroma poslovanja in jamstva za kakovost proizvodov. Večja kot je številka, manjše naj bi bilo tveganje kupca pri odločitvi za nakup.

Pa je vedno res tako? Ali so res vse delovne organizacije opravičile svoje »prestižne« jubileje?

Dvom, ki ga skrivajo taka in podobna vprašanja, se pravzaprav nanaša na nelogične poti in stranpoti poveljnih jugoslovanske gospodarske strategije, kar posebej velja za zadnjih dvajset let. Nimam namena, da bi v tem sestavku opredeljeval vse »grehe« ekonomske politike, ki so naše gospodarstvo pripeljale v izredno strukturna neskladja in s tem v težave, ki jih dnevno čutimo na svoji koži. Moj namen je v tej luči opredeliti razvoj Bresta oziroma natančneje, kaj nas je pripeljalo v današnji položaj, ki kot vemo, ni rožnat.

Čas neposredno po vojni je bil pač tak, da so bili začetni pogoji za razvoj vseh vej gospodarstva izredno skromni. Tudi za lesnopredelovalno industrijo seveda, ki je svoje razvojne ambicije v sklopu industrializacije države gradila pretežno na nekaj žagah, ob pogledu na tedaj še malo dostopne gozdove in pretežno ali pa tudi izključno na kmečkem prebivalstvu.

No, poveljna zanesenost, volja in osebno odpovedovanje so opravili svoje. Nihče danes ne more nasprotovati trditvi, da je bil razvojni ritem dvajsetih poveljnih let nekaj izrednega in neponovljivega, tudi v

svetovnih razmerah. Brest se je v tem času iz lop preselil v moderne objekte, nekdanje galanterijske izdelke in zaboje pa so zamenjali proizvodi industrijskega načina proizvodnje. Pot do teh sprememb pa seveda ni bila lahka. Čas sam po sebi ne prinaša napredka v kakovosti poslovanja. Z velikimi vlaganji in skrbjo za šolanje in usposabljanje kadrov je nekdanji kmečki človek postal uspešen industrijski delavec, že tedanja izvozna prizadevanja pa so dala možnost vpogleda v svetovne tehnološke dosežke in njihov prenos v lastno okolje.

Dejstvo je, da so proizvodni program sredi šestdesetih let predstavljali tehnično oziroma proizvodno relativno zapleteni izdelki, ki so terjali strokovno dobro usposobljen kader in dobro tehnično opremljenost.

S tem pa je Brest prvi prešel na kanalsko sušenje laka in obdelavo s poliesterskimi laki. V programskem smislu je ob vsem poznanih izvoznih

glasbenih omaricah prvi prešel na komponibilne pohištvene sisteme.

Zgodovinsko analitično gledano, se koncem šestdesetih let pojavi kritično razpotje. Namesto odločitve, da Brest nadaljuje s tehničnim in kakovostnim pohodom v prej začrtani smeri in obdrži prednost vsaj enega koraka pred veliko konkurenco, ki se v tem času pojavi, se Jugoslavija kot celota prepusti omami neproduktivne porabe tuje akumulacije in z neselektivno posojilno politiko temeljito preusmeri zdrave razvojne ambicije.

Le spomnimo se takratnih kreditnih pogojev, kot sladke sanje se nam zdijo danes. Trdili smo, da je pohištvo postalo potrošna dobrina, in da bomo stanovanjsko opremo me-

njali kot spodnje perilo. Trg je bil dobesedno nenasiten. Tovarne vseh vrst pohištva so rasle kot gobe po dežju, kako tudi ne bi.

Prvi korak izven lesarske panoge — leta 1980 otvorjena Mineralka

Pravzaprav se s kakovostjo izdelkov sploh ni bilo potrebno kaj preveč ubadati, tudi z višinami cen ne. S kasnejšim zveznim predpisom o kontroli cen smo ob siromašenju programov in dviganju cen izčrpali vsa znana ženska imena za poimenovanje praktično enega in istega izdelka. Povečanje produktivnosti v proizvodnji ni bil ključen problem, večji dohodek je bil ustvarjen z razdelanimi prijemi pri prijavljanju cen. Tudi kvalificiranost proizvodnega kadra zaradi padajoče kakovosti in zahtevnosti izdelkov ni bila več tako pomembna. Praktično se je lahko zaposlil vsakdo, ki je prišel mimo tovarne. No, in danes smo tukaj.

Imamo hiperinflacijo, administracijo za pet takih držav, realne kredite, nerealni dolar in skromno kupno moč.

Imamo iztrošeno tehnološko opremo, slabo kvalifikacijsko strukturo kadrov in izgubo.

Seveda ne kaže tarnati. Očitno je, da se bomo morali s tehnično opremljenostjo devet-

desetih let razvojno prestaviti v konec šestdesetih let. Ves ta čas do danes pa seveda ni bil izgubljen. Veliko smo se naučili. Naučili, da je poraba brez korektnega dela lahko le začasna sladka omama.

Edina usmeritev, ki more na dolgi rok postati temelj uspešnega razvoja delovne organizacije, je spopad s svetovnim trgom. Le tam si lahko najdemo realna merila za naše dosežke.

Prehod od anonimnega pohištvenega proizvajalca do proizvajalca z uveljavljeno blagovno znamko je težak in dolgotrajen. Nekateri v jugoslovanskem prostoru so to že dokazali.

Prepričan sem, da ga bomo tudi Brestovci zmogli, pravzaprav če hočemo ali ne. Dokazimo, kot smo velikokrat že dokazali, da lahko najširša skupnost računa na nas.

Tako bomo k naši petinštidesetletnici upravičeno pripeli lovorov list.

Darko Lesar

Spoštovani Brestovci!

Če zaslišimo ime Brest, vedno z zanimanjem prisluhnemo, kajti vaša delovna organizacija je tudi del nas, saj zaposluje skoraj polovico staršev naših učencev. Prav zato delimo z vami veselje ob uspehih in smo zaskrbljeni ob težavah, ki vas včasih pestijo.

Spoštovani delavci, vidite, da zato upravičeno dostikrat rečemo kar NAŠ BREST!

V tej jeseni, ko je na vašem drevesu

zacvetel že štirideseti cvet, spoštovani Brestovci, vam vsem skupaj v mislih toplo stiskamo roko.

Radi bi vam povedali, kako smo vam hvaležni za vse, kar ste v teh letih storili za nas.

Ob tako visokem jubileju vam od srca čestitamo in vam hkrati želimo še veliko ustvarjalnih moči pri graditvi naše skupnosti.

Delavci Osnovne šole Notranjski odred Cerknica

Miha ŠEGA, 5. razred, OŠ »11. maj« Grahovo

Z babico se večkrat pogovarjala in njene pripovedi z veseljem poslušam. Pred dnevi mi je pripovedovala zgodbo, kako je iz majhnega LIP-a zraslo mogočno drevo, ki daje kruh mnogim delavcem in njihovim družinam — BREST. Tovarna je zrasla iz manjše delavnice, v kateri so izdelovali lesene zaboje in lesene barake. To je bilo pred več kot štiridesetimi leti. Kasneje so

začeli dograjevati tovarniške hale, prihajali so novi delavci, začeli so izdelovati nove izdelke. Skupaj z razvojem Bresta je rasla tudi Cerknica. Kljub srečnim začetkom pa je tovarna imela tudi nesrečo. Kar dvakrat so jo skoraj do tal uničili ognjeni zublji. Babica mi pripoveduje, da so bili takrat vsi zelo žalostni. Reševali so, kar se je dalo, jokali, sirena pa je klicala na pomoč.

Zdaj je Brest že zelo zelo veliko, svetovno znano drevo.

Drugi korak v razvoju — otvoritev Strojegradnje v oktobru 1985

Pogled skozi čas

V registrskem arhivu pravne službe Bresta je shranjena orumenela listina. Dva lista tankega papirja imata že nekoliko načete robove. Sicer pa je moč razločno brati besedilo, kako vlada LRS na predlog ministra za lesno industrijo ter v sporazumu z ministrom za kmetijstvo in gozdarstvo LRS izdaja ODLOČBO O USTANOVITVI LESNOINDUSTRIJSKEGA PODJETJA CERKNICA.

Nadalje je iz besedila razvidno, da se dajo podjetju v upravo štiri okoliške žage z zgradbami, napravami ter inventarjem, ki se izločijo v sporazumu z ministrom za kmetijstvo in gozdarstvo LRS iz »Gozdne uprave Cerknica«.

Čeprav je bil sklep vlade očitno sprejet 25. 10. 1947 in je to rojstni dan današnjega Bresta, je bila listina opremljena z datumom 1. 12. 1947 — zakaj, to ni znano. Verjetno so bile že takrat prisotne administrativne težave. Pod besedilom so trije lastnoročni podpisi: minister za kmetijstvo in gozdarstvo LRS ing. Jože Levstik, predsednik vlade LRS Miha Marinko in minister za lesno industrijo LRS Tone Fajar. Seveda tudi ne manjka žiga z napisom VLADA LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE.

Tako je bil torej položen temelj sedanjemu Brestu — štiri žage in nekaj deset delavcev. Pričela so se obdobja naporov, rasti, izgradenj, samoodpovedovanja, neuspehov in uspehov, posrečenih in manj uspešnih potez, pa velikih zanosov ob delovnih zmagah. Danes je v Brestu deset temeljnih organizacij in ena delovna skupnost, kjer ustvarja svoj kruh okrog 2300 zaposlenih.

Podatki o poslovanju so drugod. Tu pa si oglejmo, kdo je bil v teh štiridesetih letih v vrhu vodstva podjetja oziroma delovne organizacije, skratka kdo so bili direktorji:

1. Andrej Lutman	(1947—1949)
2. Maks Žigman	(1949—v. d.)
3. Franc Mele — Primšar	(1949—1950)
4. Jože Lesar	(1950—1971)
5. Tone Kebe	(1970—v. d.)
6. Jože Strle	(1971—1981)
6. Tone Kraševac	(1981—1987)
8. Zdravko Zabukovec	(1987—v. d.)
9. Darko Lesar	(1987—)

V dneh praznovanja Brestovega jubileja praznuje svoj življenjski jubilej, 70. rojstni dan tudi Jože Lesar, dolgoletni direktor. Srečno in na zdravje za oba jubilaranta!

Z. Zabukovec

Brez sestankov ni šlo nikoli. Posnetek je iz Martinjaka

Po napornem delu peš poti domu

40 let razvoja

Pred štiridesetimi leti se je z združitvijo sedmih žag začela razvojna pot Bresta. Prvi proizvodni program je bil proizvodnja žaganega lesa, zabojev in barak. Vendar takratni delavci s takšnim stanjem niso bili zadovoljni. Odločili so se, da bodo prešli iz primarne proizvodnje v finalizacijo. Na osnovi teh odločitev se je začela strma in težka razvojna pot v moderno proizvodnjo pohištva.

V letu 1951 so začeli v novozgrajenem obratu v Cerknici s proizvodnjo kuhinjskih izdelkov, dve leti kasneje pa so v Martinjaku začeli s proizvodnjo galanterije, ter opustili proizvodnjo žaganega lesa, škafov in veder. Leto kasneje so v Starem trgu poleg žage začeli proizvajati ladijski pod in zaboje. V tem letu so tudi v tovarni pohištva v Cerknici izdelali prvo furnirano pohištvo.

To obdobje je bilo obdobje velikih naporov in odrekaj, ki so jih spremljale tudi nesreče.

V letu 1954 je požar popolnoma uničil tovarniške objekte v Martinjaku, pet let kasneje pa še v Cerknici.

Vendar so kljub tem katastrofam delavci nadaljevali z razvojem.

Iskanje in potrebe po novih materialih za proizvodnjo ploskovnega pohištva so narekvale izgradnjo prve tovarne ivernih plošč v Sloveniji, ki je začela z obratovanjem v letu 1960. Njeni proizvodi so bili v tistem času med najkakovostnejšimi na jugoslovanskem trgu.

Z desetletnimi vlaganji v modernizacijo in širjenje proizvodnje, ki se je v tem času skoraj podvojila, v obvladovanju novih tehnologij, si je Brest krepil svoj ugled tako doma kot v tujini. Vendar kolektiva to ni uspavalo. Pod pritiskom naglega razvoja pohištvene industrije so se v letih 1968—1970 odločili za modernizacijo zmogljivosti. V letu 1970 se je priključilo podjetje Gaber iz Starega trga, ki je prav tedaj zaključilo modernizacijo proizvodnje kuhinjskega pohištva.

V tem času so delavci spoznali, da razvoj ne more sloveti samo na finalizaciji ploskovnega in masivnega pohištva, zato so začeli razmišljati o delnem prestrukturiranju. V ta namen so v letu 1975 zgradili novo tovarno ivernih plošč in rekonstruirali žagalnico v

Starem trgu, poleg katere so v sodelovanju z GG Postojna zgradili centralno mehanizirano skladišče lesa. Nadaljnji korak v prestrukturiranju pa pomeni razvoj nove tovarne tapetniških izdelkov, ki se je razvila iz oddelka tapetništva v Martinjaku leta 1978. Nato je sledila priključitev Jelke iz Begunj, kjer so se v tem času ukvarjali z opremo objektov in proizvodnjo žaganega lesa.

Hiter razvoj lesne industrije, še posebej v drugih republikah, in zaostrovanje konkurence pa sta narekovala, da smo se v Brestu odločili, da se prestrukturiramo tudi izven lesne industrije. Prvi tak korak je bil začetek proizvodnje ognjevarnih plošč, ki je edina tovrstna v Jugoslaviji. Drugi korak v tej smeri pa pomeni

daljnji obdelavi ali pa oplemenitvi z različnimi folijami. Zaradi čedalje večje konkurence na tem področju smo se odločili za razširitev ponudbe z iskanjem novih proizvodov. Korak v tej smeri pomeni uspela poizkusna izdelava težko gorljivih ivernih plošč, kar naj bi bila dopolnitev programa ognjeodpornih plošč iz vermikulita.

Začetne težave pri prodaji negor plošč so nam narekoval, da smo razvili proizvode, ki so imeli za osnovo te plošče (predelne stene, spuščeni stropovi, obloge stebrov, vrata itd.). Nadaljnje naloge, ki nas še čakajo na tem področju pa so izboljšanje mehanskih lastnosti plošče, zmanjšanje specifične teže ter uporaba vermikulita v druge namene.

Tudi Martinjaku požar ni prizanesel

začetek proizvodnje lesnih strojev in naprav, ki se je razvila iz vzdrževalskih obratov.

To je bil le bežen oris nekaterih najpomembnejših mejnikov v dosedanjem razvoju. Brest je danes ena od vodilnih delovnih organizacij v lesni industriji Slovenije, s široko zastavljenim programom. Najstarejša proizvodnja je proizvodnja žaganega lesa. Ponudbo na tem področju smo razširili s strojno tesanimi trami. Razrez hlodovine pa prehaja iz komercialnega razreza v namenski razrez. Cilj na tem področju je nadaljna predelava vse ustrezne jelovine.

V proizvodnji ivernih plošč smo v letu 1986 prenovili nekatere najvitalnejše dele tehnološkega procesa, da bi tako dosegli boljšo kakovost ivernih plošč, ki so namenjene na-

Največ problemov je na področju ploskovnega pohištva. Ta proizvodnja je bila prilagojena izdelavi velikih serij enostavnega pohištva z ravnimi robovi, največkrat iz »fine-line« furnirja. Čedalje hujša konkurenca na tujem in na domačem trgu je postavljala pred proizvodnjo čedalje večjo zahtevo po kakovosti. Serije so se zmanjševale, izdelki so bili oblikovno bogatejši, ne več enostavni, z dodatki masive, z zahtevnejšo površinsko obdelavo. Vsem tem zahtevam je bilo dostikrat težko ustreči, predvsem zaradi izrabljene in takšni proizvodnji neprilagojene strojne opreme, obenem pa zaradi neustrezne organizacije dela ter neustrezne kadrovske strukture. Tako nas na tem področju čakajo še zahtevne naloge.

A. Škrabec

Naš BREST

Beseda zgodovina ima običajno strog, študiozen prizvok. Pogosto jo jemljemo kot seštevek podatkov, dogodkov, datumov. Res je, tudi ti sodijo vanjo. Vedno in povsod pa je zgodovina oblikoval človek, vpleten v igro z naravo, z okoljem, s sočlovekom. Prav nanj prepogosto pozabljamo. Človek, delavec, posameznik — je v družbi kot celoti le delček, neopazna sestavina, številka. Vzeto drugače pa je njegova življenjska pot, njegov vsakdanjik — delovnik zrcalo družbe, časa, razmer...

V matematiki je to preprosto — seštevek posameznikov je vsota, celota. Ko pa seštevaš ljudi, usode, izkušnje, dobiš — življenje.

In prav to ŽIVLJENJE smo si izbrali za moto naše dvakrat jubilejne številke. Brestova pot je dolga štirideset let, gradili, soustvarjali, oblikovali in doživljali so jo LJUDJE. In delček teh ljudi, ki so in so bili kakorkoli povezani z Brestom, je s svojimi razmišljanji sestavilo raznobaren mozaik. Z njim smo želeli pokazati Brest na tisti drug, človeški, preprost, vsakdanji način.

In drugi jubilat: to je Obzornik. Prav s to številko želimo obeležiti dvajsetletnico njegovega rednega izhajanja. V tem uvodniku ga omenjamo kot obliko stika med ljudmi, kot nepogrešljivo »malenkost«, na katero čakamo vsak konec meseca, kot informacijo, ki utira pot — od delavcev — za delavce.

Prisluhnimo torej našim sogovornikom!

Alojz HITI, samostojni referent nabave, Skupne dejavnosti

V delovni organizaciji sem preživel triinšestdeset let. V tej dolgi dobi sem opravljal različna dela in naloge, od odpreme barak na Rakeku, delavca v proizvodnji, po končani delovodski šoli pa dela obratovodje in direktorja Žage, zadnjih sedemnajst let pa nabavljam hlodovino in les za Iverkco.

Mojih prvih deset let dela na Brestu je bilo zaznamovanih z izredno hitrim, po mojem mnenju celo prehitrim razvojem podjetja.

V tistem času smo poudarjali predvsem razvoj finalne proizvodnje, kasneje pa se je — z izgradnjo prve tovarne ivernih plošč in žagalnice — uveljavila tudi proizvodnja polfinalnih izdelkov. Vse to je bilo ustvarjeno predvsem z notranjsko pridnostjo, trmo in vztrajnostjo, ki pa — po moji oceni — v zadnjih letih popušča. Vzroki so v neustreznem nagrajevanju, slabi kadrovski politiki, ker nimamo vedno pravih ljudi na pravih mestih, predvsem vodilnih, ter preveliko siromašenje gospodarstva na račun splošne in skupne porabe. V razvoju smo napra-

vili veliko napak, saj je v naši panogi precej delovnih organizacij, ki niso v tako težkem položaju kot je trenutno Brest.

V zadnjem času me zelo moti premajhna skrb za človeka, odtujenost med ljudmi, mnogo preveč sporazumevanja in dogovarjanja brez učinka. Po delovni plati imam mnogo stikov s poslovnimi partnerji in boleče je, ko spoznavam, da naše delovne organizacije ne spoštujejo tako kot so jo nekoč. Še posebej zaradi neugodnega finančnega položaja, ki nas postavlja v podrejen odnos do drugih kupcev surovin.

Za boljše rezultate je nujno potrebno zaposliti vodilne kadre, ki bodo sposobni poiskati donosnejše programe, nagrajevati zaposlene v skladu z osebnim prispevkom k skupnim rezultatom, odpraviti uravnolovko in zagotoviti vsaj minimalno rast osebnih dohodkov. Da bi to dosegli, bo treba zagotoviti višjo izobrazbeno raven tudi proizvodnih delavcev. V prihodnje bo nujno potrebno omejiti primarno predelavo lesa in se bolj posvetiti finalizaciji, predvsem izdelkov iz jelovega lesa, ter racionalizirati celotno organiziranost delovne organizacije.

Aprila prihodnje leto bom odšel v pokoj, svojemu nasledniku bi rad posredoval svoje izkušnje, saj je s pravilno nabavo politiko in komercialno spretnostjo mogoče prihraniti veliko denarja. Še vedno bom z zanimanjem spremljal razvoj Bresta z željo, da bi se kolektiv čim prej izkopal iz težav.

Janez ŽNIDARŠIČ, predsednik Notranjske medobčinske gospodarske zbornice

Brest kot delovno organizacijo sem spoznal že pred letom 1950, ko sem kot mlad delavec delal pri Obnovitveni zadrugi Cerknica.

V tem času in pozneje je bil Brest v občini Cerknica pretežen zaposlovalec in tudi nosilec tehnološko-razvojne miselnosti, ki je nedvomno vplivala na to, da so mladi ljudje ostajali doma, se izobraževali in s svojim znanjem napravili Brest po obsegu in ugledu tak, kakršen je danes, ter vplivali tudi na razvoj drugih panog v občini Cerknica.

Z Brestom sem se srečal poslovno kot direktor delovne organizacije SGP Gradnje, ko nam je bila zaupana kompletna rekonstrukcija in dograditev tovarne pohištva Cerknica in tovarne negor plošč. Gradili smo tudi v skupini treh podjetij Tovarno iverk v Cerknici in izvajali več drugih gradbenih posegov.

To je bil čas vitalne rasti v Brestu in slovenskem lesarstvu, ter obenem tehnoloških sprememb, ki so to panogo uvrstile v vrh slovenskih izvoznikov in Brestu utrdile poslovni ugled tudi na tržiščih zunaj Jugoslavije.

Poslovni stiki z vodilnimi in strokovnimi delavci Bresta so prijetni, vedno korektni in izredno dobri.

Kot predsednik Notranjske medobčinske gospodarske zbornice se srečujem s poslovnim utripom Bresta že peto leto, predvsem s prisotnostjo v razpravah v Poslovno plan-ski skupnosti gozdarjev in lesarjev Notranjske.

Masiva že vrsto let vztraja »ob stolih«

Danes, ko razmere slovenskim lesarjem, posebno še izvoznikom, niso naklonjene, gledamo kritično v preteklost, pa tudi s skrbjo v prihodnost. Razmišljamo tudi o prevelikem deležu lesarstva v občini Cerknica, o drugačnem programskem pristopu, o drugačni organiziranosti, močnejši kadrovske zasledbi, skratka

še spominjam svojih začetkov in rasti Bresta od zabojarne, izdelave barak in oken.

Tovarna je bila takrat po obsegu veliko manjša, saj je bilo na velikem delu zemljišča kjer sedaj stoji tovarna, zasa-jeno sadno drevje.

Prvo pohištvo, ki smo ga začeli izdelovati so bile kreden-

Ob tem ovinku je danes sedež delovne organizacije

o vseh poslovnih funkcijah v novih razmerah.

Ustvarjalni programsko-tehnološki nemir, ki je prisoten v Brestu napoveduje, da bodo poslovne funkcije obvladane tudi v zaostrenih gospodarskih razmerah.

Andrej HERBLAN, upokojenec

Na Brestu sem bil zaposlen od leta 1950 do 1975. Dobro se

ce. Bilo je veliko težav zaradi neurejenih klimatskih razmer. Živo se spominjam tudi katastrofe, ki jo je povzročil požar. Ob odpravljanju posledic je bilo veliko požrtvovalnega dela — sleherni dan od jutra do večera, da bi položaj čimprej normalizirali.

Po obnovi tovarne smo kupili tudi nekaj novejših strojev, kar je pomenilo za tiste čase velik tehnološki napredek.

Vzporedno z rastjo tovarne se dobro spominjam tudi začetkov samoupravljanja, saj sem bi že skrajša vključen v razne organe.

Sedanja dogajanja na Brestu spremljam z veliko zaskrbljenostjo. Kot mnogo drugih upokojencev tudi jaz redno in z zanimanjem prebiram Brestov Obzornik. Posebej me skrbijo nizki osebni dohodki delavcev pred upokojitvijo, saj jim to vpliva na oblikovanje osnove kasnejše pokojnine.

Menim, da bi bilo nujno, tako na Brestu, kot v celotni držbi ponovno vpeljati večjo odgovornost pri upravljanju z družbenimi sredstvi.

Na koncu želim izraziti tudi prepričanje, da bo sedanjemu vodstvu delovne organizacije uspelo rešiti Brest pred črnimi dnevi.

(nadaljevanje na 5. stran)

Poti samoupravljanja

Začetki samoupravljanja segajo v Brestu v leto 1950, ko je bil izvoljen prvi centralni delavski svet.

Prvi odmik od državnega urejanja je omogočil temeljni zakon o gospodarjenju z državnimi gospodarskimi podjetji in z višjimi gospodarskimi združenji, sprejet v letu 1950. V tem letu je 1. oktobra v podjetju že zasedal prvi delavski svet.

Kasneje so bili izvoljeni tudi delavski sveti poslovnih enot, katerih vloga pa je bila v začetku bolj posvetovalna. Le redki posamezniki so tedaj slutili, da gre za pričetek obdobja, ki bo imelo poseben prostor v svetovni zgodovini.

Funkcijo predsednika so doslej opravljali:

Franc Intihar	1950
Andrej Šega	1952
Andrej Hrbčan	1955
Alojz Klančar	1957
Andrej Šega	1960
Srečo Lončar	1961
Anton Lovko	1962
Franc Hvala	1963
Franc Mele	1966
Tone Bavdek	1968
Drago Mazij	1970
Ivan Lavrenčič	1972
Janez Voljč	1974
Anton Lunka	1976
Marjan Kusič	1978
Igor Gornik	1980
Marija Žnidaršič	1983
Darko Ožbolt	1984
Bernarda Petrič	1985

V Brestovem proizvodnem programu so bile tudi šivalne omarice

(nadaljevanje s 4. strani)

Leopold OBLAK, vodja Skupnih dejavnosti KOVINOPLASTIKE Lož

Brest in njegov razvoj sem spremljal iz različnih zornih kotov — kot njegov delavec, kot družbenopolitični delavec in kot partner v poslovnem življenju.

Odločitev, da se zaposlim na Brestu, je bila ena težjih v mojem življenju. V delovno organizacijo, ki je nisem poznal, sem prišel iz drugega kraja. Izkušeni, razen pripravnika, nisem imel in bilo me je kar malo strah, ko sem prvič prestopil prag delovne organizacije. Brest je bilo uveljavljeno ime v slovenski in jugoslovanski lesni industriji, pomenilo je kakovost, solidarnost, produktivnost, razvojno perspektivo. Časa za premišljanje kako in kje naj bi začel ni bilo. Takrat se je ravno uveljavljal zakon o združenem delu in z njim še vedno precejšnje možnosti investiranja. Tako sem začel sodelovati pri izdelavi investicijskega elaborata za novo tovarno ognjeodpornih plošč in elaborata za posodobitev temeljnih organizacij Pohištvo in Gaber.

Že takrat smo se vsi navduševali za tovarno ognjeodpornih plošč, ker smo vedeli, da gre za nekaj novega. Kljub temu, da smo bili pretežno lesarsko usmerjeni smo čutili, da bodo premiki na področju lesne industrije nujni. Beseda prestrukturiranje je bila namreč tedaj ravno tako moderna kot danes, čeravno smo si jo različno predstavljali. Naj bo kakorkoli že, od takrat naprej znam izdelovati investicijske elaborate.

Druga veliko šola je bila usklajevanje samoupravnih splošnih aktov z določili zakona o združenem delu. Kot je to v Jugoslaviji v navadi je bila potrebna uskladitev na vrat na nos. Tu sem se prvič spoznal s »paragrafi« in kar nekaj časa je trajalo, da sem spravil vkup teorijo in predpise.

Vsekakor bi lahko poleg teh opravil, zame prijetnih doživetij, opisal še marsikaj. Bila so tudi drugačna doživetja. Krizo, ki se je začela pojavljati v družbi, v ekonomskem sistemu in še posebej v lesni industriji smo čutili, morda pa smo se je premalo zavedali. Zaverovani smo bili v tre-

nutno stanje, odpor proti spremembam se je začel neopazno širiti. Ob pomembnih ekonomskih vprašanjih je prišlo marsikdaj do žolčnih razprav. Ob nekem takem razgovoru, ko sem pač preveč tiščal s svojim mnenjem, se me je celo prijel vzdevek »skojevec«.

Pisalne mize iz šestdesetih let srečamo še danes

Z vidika družbenopolitične skupnosti se mi je pokazal Brest tudi v drugačni luči. Velikost Bresta daje hoče noče osnovni utrip celotni občini. To niso samo zaposleni na Brestu, od njega je odvisno financiranje komunalne infrastrukture, šolstva, zdravstva, kulture — pač življenja v občini. Tako se iz občutka varnosti velikega kolektiva prikrade tudi bojazen, kaj bo, če bodo rezultati slabi. Od tod tudi pogosta »odvečna« skrb občine za Brest, ki je mogoče drugi kolektivi ne čutijo.

Naj na koncu dodam, da v sodelovanju med delovno organizacijo, v kateri sedaj delam in Brestom ni težav. Marsikatero skupno rešitev smo že našli. Imeli smo tudi načrte o skupnih razvojnih projektih. Obojestranska izmenjava se sicer povečuje, vendar ne tako kot bi si oboji želeli. Še so odprte možnosti, saj nas problemi iste občine in razvoja združujejo, kot nas morda bližina včasih razdvaja.

Nekaj pa me posebno veže na Brest. Nikoli mi niso bile potrebne posebne najave in dogovori, če sem imel takšen ali drugačen problem. Vedno so me sprejeli kot prijatelja, pa čeprav je bilo moje mišljenje o kakšni stvari povsem nasprotno njihovemu.

Bojan DRAGOLIČ — VKV strugar v Strojegradnji

Že med šolanjem na poklicni kovinarski šoli v Domžalah sem bil Brestov štipendist. Kot strugar sem se zaposlil v pogonskemu servisu Tovarne pohištva v Cerknici. Ko se je začela ustanavljati Strojegrad-

nja, sem se takoj vključil v novi tozd, kjer kot strugar delam še danes.

Mislim, da bi bilo prav, da bi Brest glede na štiridesletno lesarsko tradicijo uspešno delal še nadalje. Pogoj za to pa je, da držimo skupaj in z združenimi silami preprečimo še hujšo krizo, ki jo nekateri obetajo. Predvsem želim, da bi nam Brest še dolgo nudil zaposlitev in s tem tudi perspektivo.

Začetki Brestove samouprave segajo v leto 1950, ko se je oblikoval prvi centralni delavski svet, ki mu je predsedoval Franc Intihar

Metka URBAS, študentka ekonomije, 3. letnik

S pojmom Brest se srečujem že od malih nog, saj je tudi oče in nekaj sorodnikov zaposlenih tu in lahko rečem, da se ime Brest pogosto kar poistoveti s Cerknico, da cel kraj živi z njim.

Za Brestovo štipendijo sem se odločila že pri vpisu na srednjo ekonomsko šolo. Pogodbo sem podaljšala tudi ob vpisu na fakulteto, kar pomeni, da sem s pogoji štipendiranja in s štipendiranjem zadovoljna. V tem času sem preko počitniških in obveznih praks že nekoliko spoznala tako delo v proizvodnji in v pisarni kot tudi veliko ljudi, ki so tu zaposleni. Delo na Brestu mi je bilo vedno prijetno, ker so me povsod prijazno sprejeli in mi priskočili na pomoč, ko moje znanje ni zadoščalo, ter mi odgovarjali na vprašanja o njihovem delu, za kar se vsem zahvaljujem.

Čeprav je Brest trenutno v zelo težki situaciji, upam, da bo ob sodelovanju vseh zaposlenih uspel premagati težave in si zopet pridobil sloves, ki ga je imel v letih največjega razcveta kot pojem uspešnega in kvalitetnega izdelovalca pohištva.

dr. Jože KORBAR — direktor Razvojnega inštituta Slovenijales

V Brest me je prvič, že leta 1957, pripeljala strokovna eks-

kurzija iz srednje tehniške šole. Nekaj let kasneje sem se začel z Brestom kot tehnični vodja tovarne pohištva iz Polzele srečevati pogosteje.

Brest je bil takrat, ob Meblu, eden od vzorcev idealnega lesarskega kolektiva. Med prvimi ste uvedli dispo-sistem vodenja proizvodnje, zato sem k vam pogosto zahajal. Tudi med strokovnjaki je Brest takrat, v šestdesetih letih, veljal za vrh v lesno predelovalni industriji.

(nadaljevanje na 6. strani)

Vsakihi deset let podvojen izvoz

Brest je v svoji štiridesletni zgodovini dosegel tudi velike rezultate na področju izvoza. Prvi izvoz je bil realiziran že leta 1956. To je bil skromen začetek, ki pa je pomenil osnovo za dolgoročno usmeritev Bresta. V teh desetletjih je izvoz stalno naraščal in vsako leto se je vključila v izvozna prizadevanja nova proizvodna enota. Poleg prvih skromnih korakov na ameriškem trgu je Brest čedalje bolj širil prodajo tudi na drugih trgih. Postopoma je stekla prodaja Brestovih proizvodov na zahtevnih zahodnoevropskih tržiščih, v severnoafriških deželah, v deželah bližnjega vzhoda, tudi na klirinškem območju. Danes najdemo Brestove proizvode na vseh pomembnejših svetovnih trgih. Pretežni del prodaje je še vedno usmerjen na ameriški trg, nato sledi zahodna Evropa, stalno pa se širi tudi prodaja na bližnji vzhod. V letu 1986 smo uspeli prodati prve količine pohištva in strojev tudi na daljnji vzhod, ki s hitro rastjo standarda in velikim številom prebivalstva prav gotovo predstavlja velik kupni potencial. Od nas je sedaj odvisno ali ga homo znali izkoristiti.

Pred nami stoje nove zahtevne naloge, če želimo tudi v prihodnje obdržati in povečevati izvoz. S tem mislimo predvsem na sodobno oblikovane izdelke, zelo kakovostno izdelane, ki v trgovini, kjer jih prodajajo predstavljajo lep, privlačen kos pohištva, kot da bi ga napravila roka dobrega mizarja.

Trg bo ob obilici ponudbe pohištva čedalje bolj izločal slabše, ter vzpodbujal in iskal najboljše. Tu vidimo našo možnost še večjega prodora na tuji trg, seveda ob dobri organiziranosti doma in zunaj, v odgovornem pristopu vseh, od prvega delavca v proizvodnji, do zadnjega komercialista, ki mora prodati to, kar naredimo. Podatki kažejo, da smo približno vsakihi deset let podvojili izvoz, zato stoji pred nami nova, še težja naloga: podvojiti ga v naslednjem desetletnem obdobju. To je velika obveza, ki nas vse zavezuje, saj bomo na tak način največ prispevali k stabilizaciji našega celotnega gospodarstva. Pričakujemo in upamo pa, da nas bo bolj kot dosedaj v teh prizadevanjih podprla tudi država s svojimi monetarnimi ukrepi.

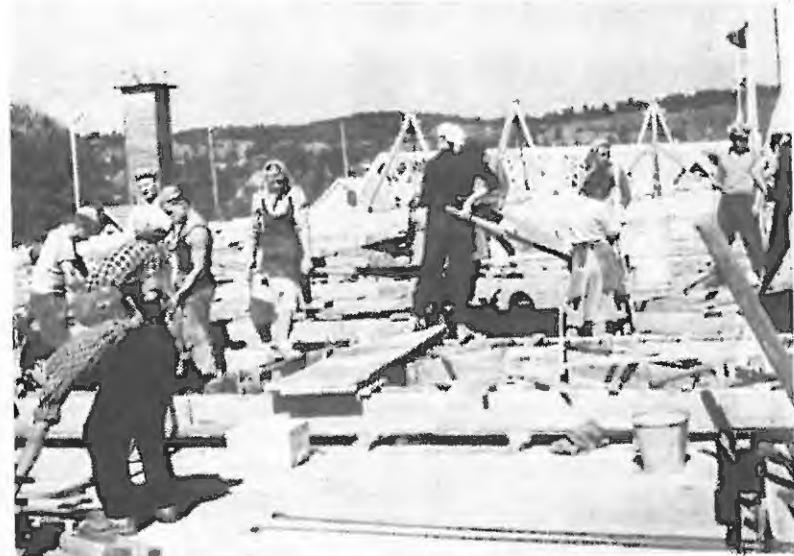
L. Ule

IZVOZ PO OBMOČJIH ZA LETO 1967, 1977, 1987

LETO	OBMOČJE	KONVERTIBILA		
		USA \$	USA \$	SKUPAJ USA \$
1967	ZDA	1.837.144.—		
	EVROPA	205.754.—	307.461.—	2.356.026.—
	OSTALO	5.667.—		
1977	ZDA	2.502.276,23		
	EVROPA	872.678,54	389.988,16	4.570.443,58
	OSTALO	805.500,65		
1987	ZDA	6.062.000.—		
	I.—IX.	2.693.000.—	444.000.—	7.887.762,59
	OSTALO	1.187.000.—		

Leta 1959 je požar povsem onеспosobil proizvodnjo v Tovarni pohištva v Cerknici

Ob požrtvovalnem udarniškem delu je zrasla nova Tovarna

Naš BREST

(nadaljevanje s 5. strani)

Močna konjunktura na tržišču je razvoj nekoliko uspevala.

Vaša samoupravna organiziranost ni bila izvedena povsem v skladu z poslovno optimalnimi zmogljivostmi in možnostmi. Ostali ste na nivoju majhnih delovnih organizacij, preveč lokalno obarvani. Moč firme se je na ta način porazgubila. Razdrobljene zmogljivosti so oslabile potencialno moč in to je eden glavnih razlogov za sedanje težave.

Če želite ponovno postati lokomotiva lesarskega razvoja, kot ste bili nekoč, morate vse potenciale organizacijsko povezati.

Lesarji moramo svoj razvoj graditi na znanju, da nam bo uspelo doseči čim višjo stopnjo finalne obdelave lesa. Zavedati se moramo, da je uspešna, hitra in gibljiva proizvodnja, proizvodnja brez vmesnih zalog. Tu obstajajo velike rezerve.

Za dvig lesarstva na višji nivo se bo potrebno prestrukturirati, ne le v Brestu, temveč v panogi nasploh.

Svoje mesto bosta morala najti poslovnost in svobodnejši oblikovalski premiki.

Rok STRLE, 5. razred
OŠ »11. maj« Grahovo

Tudi moja mami je spoznala delo v tovarni pohištva Brest. Ko se je šolala na učiteljsko v Ljubljani je imela prakso v tovarni Brest. Ogle-

dala si je celo tovarno in delala na različnih oddelkih. En dan je bila na tekočem traku. To delo se ji je zdelo naporno, saj je bilo treba zelo hiteti. Delavci so bili z dijaki prijazni in so jim pomagali. Všeč ji je bilo v furnirnici, kjer je lepila furnir. Zelo je bila vesela, ker je nekaj dni delala z mamo. Takrat so morali malico nositi s seboj. Rada se spominja, kako sta z mamo malicali kisel fižol z jajci.

Tako je mami spoznala tovarno in delo delavcev. Spoznala je tudi, da moramo vsako delo ceniti in ga spoštovati.

Tone URBAS, predsednik
skupščine občine Cerknica

Kakorkoli se že pogovarjamo o vlogi Bresta, ne moremo mimo njegove velikosti in pomena, ki ju ima v občini Cerknica.

V štiridesetletni zgodovini je njegova dejavnost omogočila hiter razvoj zaposlovanja in s tem tudi znaten dvig družbenega dohodka v občini. Po upadanju njegovega simbola lesne industrije v sedemdesetih in osemdesetih letih so se vedno bolj postavljala v ospredje nedorečena vprašanja kadrovske politike, tesno povezana z nadaljnjim razvojem Brestove dejavnosti in občine kot celote.

Zaostrene gospodarske razmere zahtevajo odločnejše ukrepe. Bolj kot doslej je potrebno vzpodbuditi vse tisto

znanje, izkušnje in tradicijo, ki so nastajale v teh letih in so pripravljene tudi vnaprej nositi največji del naloga. Kvalitete, ki so samo v ljudeh, pa je potrebno ustrezno motivirati tudi in predvsem s primernimi osebnimi dohodki. Delavci Bresta se morajo otestiti uravnilovske politike in sprejeti — ne pa kot pred leti zavreči — tak sistem nagrajevanja, ki bo stimulatивно nagrajeval ustvarjalne in pridne delavce. Taki delavci morajo postati nosilci razvojne politike, s katero mora stopati Brest korak pred vsemi v lesni industriji, saj bo le na ta način iztržil svojo prednost.

Vse povedano ne velja samo zaradi Bresta samega, temveč tudi zato, ker morata ustvarjalno delo in razvoj postati tudi sestavni del življenja v občini.

Če bo temu tako, se bosta ti dve značilnosti današnjega in jutrišnjega časa razširili tudi v našo miselnost in v kraje, kjer Brestovci živijo.

Brest bo še dolgo ostajal med največjimi delovnimi kolektivi, zato bo tudi njegova odgovornost za družbenoekonomski razvoj v občini temu primerna. Če ob tem primerjamo razkorak med gospodarskim in družbenim življenjem v občini ter potrebami razvoja, potem je ta njegova odgovornost še toliko večja.

Brestovci so v svoji zgodovini že dokazali, da lahko združeni in ne vsak za plotom svoje temeljne organizacije sami rešijo svoje težave. Zdaj, ko jih je največ, mora biti tudi enotnost in povezanost za skupno akcijo največja. Čas se kljub problemom ne bo ustavil. Prej ko boste to spoznali, hitreje in lažje boste uspeli. Pri tem želim vsem Brestovcem ob jubileju čim več uspeha.

Alojz HREN, vzdrževalec
zgradb v Mineralki

Na Brest, ki se je takrat imenoval LIP sem prišel leta 1953. Tri leta sem se učil za mizarja, po končanem šolanju sem delal v mizarški delavnici. Izdelovali smo kuhinjsko pohištvo, sestavljeno iz kredence, mize in enostavnih stolov.

Na delo sem se iz Bezuljaka vozil s kolesom, saj takrat o kakem organiziranem prevozu ni bilo govora. V slabem vremenu in pozimi pa sem moral na delo odriniti največkrat kar peš.

Mnogokrat je bilo treba poprijeti tudi za kramp in lopato, saj smo morali obnavljati stare in dograjevati nove prostore. Taka dela smo opravljali izven delovnega časa brez nadur in drugih ugodnosti, dobili pa smo skromno malico.

Dopust je bil odrejen za vse delavce enako in sicer, če se prav spomnjam, sem ga imel štirinajst dni. O kakem regresiranju dopusta ali pa celo organiziranem letovanju, kakor

Trdi koraki do modernizacije

je to sedaj, v takratnem času niti razmišljali nismo.

Za dnevni počitek oziroma malico smo imeli na razpolago pol ure časa. Obratov družbene prehrane takrat seveda ni bilo. Skromno malico smo nosili od doma. Največkrat sem prinesel kos kruha, belo kavo ali čaj, včasih, predvsem v času kolin, pa sem vzel s seboj tudi košček priboljška.

Čas je tekkel, razmere pa so se iz leta v leto izboljševale.

našo notranjsko trmo uspeli tudi v tem.

Stane MODIC, kmet
iz Cerknice

Z Brestom sem bil vseskozi tesno povezan. Dve leti sem bil zaposlen v tej delovni organizaciji kot vratar, po letu sedemdeset pa sem za Brest nekaj časa pogodbeno opravljal delo prevoznika. Vseskozi so bili uspehi in problemi Bre-

Stol SARDAN je dolgo veljal za pojem kvalitete

Moram reči, da je za delavca danes zelo dobro poskrbljeno.

Predvsem to velja za ugodnosti pri prehrani, dopustih in pa seveda organiziranih prevozih na delo in z dela.

Z delom v temeljni organizaciji sem zadovoljen, želim si le, da bi bili osebni dohodki malo boljši.

Želim, da bi se sedanje stanje korenito popravilo na bolje. Prepričan sem, da bomo z

sta tudi uspehi in problemi širše skupnosti, občine. Vedno govorimo, da Brest mora obstati, da ni to le stvar ljudi znotraj delovne organizacije, temveč vseh, ki so kakorkoli povezani z njo, odvisni od nje. Bili so časi, ko smo prodajali tudi do 30 odstotkov ceneje les, samo zato, da bi pomagali Brestu. Brest je pobral veliko mladega kadra iz kmetijstva,

(nadaljevanje na 7. strani)

Delo na Marofu nekoč...

...in Žagalnica danes.

Med prvimi Brestovimi izdelki je bila tudi lesna volna

(nadaljevanje s 6. strani)
tako da je ostalo v občini veliko slabo obdelane in neobdelane zemlje. Po drugi strani pa so prihajali na Brest delavci, ki jih je bilo treba »nekam vtakniti«. Danes se ta nepremišljenost kaže v velikem številu nekvalificiranih na eni strani, kmetijstvo v občini pa stoji na ljudeh, ki so v povprečju stari nič manj kot šestdeset let. Višek iz tovarn bi kaj lahko preusmerili v kmetijstvo in s tem skupnosti bolj koristili kot s premalo rentabilnimi delovnimi mesti. Seveda bi morali mladim ljudem, ki bi se odločili za to pot, zagotoviti socialno varnost in oporo. Toda kaj, ko tudi v kmetijstvu nimamo vse tako urejeno kot bi bilo treba.

Po letu sedemdeset so začele prihajati do izraza prve nepravilnosti, ki so koreninile v preteklih odločitvah. Brest je s svojo veličino postal ošaben in na račun te prevzetnosti je začela padati kakovost dela in izdelkov. Ne gre le za slabo kakovost materiala, temveč za slabo opravljeno, nedokončano delo. Nekvaliteta izdelkov pa prav pride konkurentom.

Odgovornost na vseh ravneh, tudi med vodilnimi kadri pa se je začela razblinjati. Ko je začelo škripati, bi morali najprej pomesti pred lastnim pragom. Napake delavca naj bi se že prvi mesec poznale v tanjši kuverti. Jaz odgovarjam za svoj krompir? Če je ognit, se bo potrošnik pritožil zadrugi, le-ta pa mi ga bo zavrnila. Sam bom nosil posledice. V tovarni pa se odgovornost za marsikatero nepravilnost kar malo porazgubi.

Vseeno pa menim, da na Brestu le ni vse tako črno. V dveh letih bi se lahko spravil na zeleno vejo tudi s pomočjo notranjih rezerv. V preteklosti se je preveč vlagalo v centraliziranje in širjenje, v nova delovna mesta, v avtomobile, zaostajal pa je razvoj tehnologije.

In to je to, kar danes pesti ne le Brest, temveč številna velika podjetja. Tudi v kmetij-

stvu je podobno: velike farme imajo dosti večje probleme kot majhne, ki se v današnjih časih lažje prilagajajo.

Franč TRUDEN, vodja odpreme gotovih izdelkov v Gabru

Na Gabru sem zaposlen že dvajset let. V tem času smo v temeljni organizaciji preživljali dobre in slabe čase. Nihanja so bila včasih tudi zelo velika. Prihajalo je do takšnih skrajnosti, da so se morali delavci odpovedati celo mesečnemu osebnemu dohodku. Takšnih skrajnosti danes ni, čeprav so dohodki zadnje čase tako nizki, da si marsikdo le s težavo ohranja osnovno socialno varnost. Kaj storiti, da bi bilo bolje? Poleg zunanjih dejavnikov, ki vplivajo na slab po-

Pomembno vlogo v temeljni ali delovni organizaciji ima vodstvo. Večkrat rečemo, da en sam človek nič ne pomeni, vendar prekaljen direktor, ki ima dobre vodstvene sposobnosti, lahko veliko naredi. Delavci sledijo dobremu zgledu. Vendar se je ravno pri nas nekajkrat zgodilo, da so vodilni delavci prišli, naredili v kratkem času veliko dobrega za temeljno organizacijo, potem pa odšli. Direktor je še vedno ime!

Danes je na trgu pomembna kakovost in ne cena: najdražja kuhinja se prodaja najbolje. Nekateri so proti vlaganju v razvoj, vendar je pomembno poiskati pravi izdelek. Brest je bil dolgo pojem kakovosti, za delavce pa se je rezalo debe-

Vitrina za domače in tuje potrošnike

ložaj lesne industrije, je tudi veliko notranjih nerešenih vprašanj. Mislim, da ni vedno dohodek osnovni dejavnik za dobro gospodarjenje. Delavec za strojem mora imeti občutek, da s svojim delom resnično ustvarja, da je stroj njegovo orodje, ne pa da se čuti odtujenega od delovnih sredstev, ki so hkrati last vseh in nikogar. Delavec mora čutiti do osnovnih sredstev in gotovih izdelkov isto, kot čuti do svojega lastnega orodja.

lejše kose kruha kot danes. Notranji in zunanji problemi pa so nas pripeljali tako daleč, da kmalu ne bomo imeli več poštenega mizarja. Njihovo delo je premalo ovrednoteno, zato se ni čuditi, da se mladi ne odločajo za lesarske poklice.

Naši starši so včasih dejali, da če nisi za nič drugega, boš pa za kmeta dober. To je bilo žalostno. Še bolj pa je, da danes govorimo svojim otrokom: »Za na Brest boš že dober«.

Janez GREGORIČ, podpredsednik PO Sozda Slovenijales

Brest mi že od rane mladosti pomeni kraj in mesto, kjer so delovni ljudje Loške doline ob Cerkniskem jezeru služili svoj vsakdanji kruh kot delavci te tovarne oziroma kot kmetje, ki so prodajali svoj les delovni organizaciji in se s tem preživljali.

Iz nekdanje žage je Brest postal ena največjih pohištvenih tovarn ne le v Jugoslaviji. Za tak razvoj je imel ugodne pogoje: snežniški in drugi okoliški gozdovi, delovni ljudje Notranjske in seveda nekaj uspešnih vodij ter strokovnjakov, ki so tovarno vodili v vseh štiridesetih letih obstoja, so bili pogoj za nastanek delovne organizacije.

Danes ima Brest tradicijo, kadre, ima še vedno surovine, vendar pa mu manjka predvsem kapital, mogoče boljša organiziranost in na nekaterih področjih boljše razvojne usmeritve.

(nadaljevanje na 8. strani)

Proizvodna hala v Gabru

V tekmi za domačega kupca

Štirideset let je previharil Brest od ustanovitve do današnjega sodobno organiziranega in vodenega podjetja. Od valjarja, tega priljubljenega orodja gospodinje, od obešalnikov, čebričkov in sodov, od drobne lesne galanterije, je pridnost, načrtnost, Brestovce pripeljala do visoko kakovostnih in sodobno oblikovanih kuhinj, spalnic, otroških sob in jedilnic. To so današnji izdelki, ki prihajajo iz rok Brestovih delavcev. Lahko rečemo, da so Brestovi proizvodi s svojo kakovostjo vedno zadovoljevali kupce in potrjevali, da je delo strokovno in pošteno opravljeno.

Vse, kar so pridne roke zaposlenih v minulih 40 letih izdelale, je bilo treba prodati. Prodajne poti so bile različne, naši kupci raztreseni vsepovsod. V začetku petdesetih let smo se uveljavljali v zahodni Evropi, po letu 1956 že v Združenih državah Amerike. Za domačega kupca je pravzaprav malo ostalo. Da bi se podjetje lahko razvilo, je moralo izvažati. Brest je bil leta 1968 po višini ustvarjenega izvoza med 131 podjetji pohištvene industrije v Jugoslaviji na prvem mestu. Šele modernizacija Cerkniske tovarne in tovarne pohištva v Martinjaku leta 1970 je zaradi za skoraj polovico večje proizvodnje narokovala večjo usmeritev tudi na domači trg.

Poleg naročilniške proizvodnje so se pojavljale vse večje zahteve po razvoju lastnih pohištvenih programov.

Ko smo v začetku leta 1971 dogradili novo upravno zgradbo v Cerknici, smo dobili na Brestu tudi prvo industrijsko prodajalno. Prav v to leto segajo prvi spomini na začetke Brestove maloprodaje.

Ko sem prebiral Obzornike iz tega časa, nisem v njih našel skoraj ničesar o novi obliki nastopa, drugačni vrsti ponudbe na domačem trgu. O naši novi prodajalni komaj dve fotografiji in nič več.

S časom se je začelo krepiti spoznanje, da znamo sami svoje izdelke najbolje ponuditi, najbolje predstaviti in najbolje prodati kupcem. Zaupanje v lastne moči se je počasi večalo, kajti prvi prodajni rezultati so marsikoga presenetili. Bili so več kot vzpodbudni. Septembra istega leta smo v Zagrebu dobili drugo lastno prodajalno.

Svoj razstavno-prodajni prostor smo našli na Zagrebškem razstavišču. Čez slabi dve leti se je obema prodajalnama priključil še Maribor. Od obrtne zadruge Optima smo odkupili prodajalno z okrog 250 m² površine. S tem smo zaključili prvo, lahko bi rekli začetno obdobje razvoja lastne maloprodaje. V letu 1977, torej pred desetimi leti, smo v lastnih treh prodajalnah prodali še 18,6 odstotka celotne prodaje na domačem trgu. Usmeritev v izgradnjo lastne mreže se je pokazala za pravilno.

Vsa ta leta je ponudba pohištva doma rasla in širok Brestov proizvodni program je le težko povsod našel dovolj prostora. Kupci so v večini primerov lahko videli le del naše ponudbe, bodisi dnevne sobe, ali kuhinje, sedežne garniture...

Malo jih je bilo, ki bi si lahko ogledali naš celotni program. Le-ta pa je bil vse širši in bogatejši in je zahteval vse večje razstavne površine. V celoti smo ga lahko prikazali in ponudili le v lastnih prodajalnah.

Maloprodajno mrežo smo pričeli širiti živahneje po letu 1978, ko smo na Brestu sledili dvema ciljema: odpreti vsako leto eno novo prodajalno in doseči 30 odstotkov prodaje preko Brestovih prodajal v Banja Luki, Sarajevu, Bitoli, Beogradu, Titovem Velesu, Splitu in Skopju. Delež prodanega pohištva na domačem trgu preko lastne mreže se je vsa ta leta gibal okoli 22 odstotkov.

Po letu 1983 svojih prodajal nismo več odpirali. Na podlagi sporazumov o dolgoročnem poslovnem sodelovanju pa smo se povezali z nekaj trgovskimi organizacijami in skupaj z njimi nastopamo na nekaterih delih tržišča. Tako imamo »salone«, ki ekskluzivno nudijo naše pohištvo še v ljubljanski spodnji Nami, v Mladenovcu, Titovem Užicu, Reki, Kočanih, prav ob izidu slavnostne številke pa smo ga dobili tudi v Trbovljah. Skupno lahko govorimo torej o šestnajstih prodajalnah v katerih bomo že letos dosegli blizu četrte domače prodaje.

Cilja izpred desetih let torej še nismo dosegli.

V. Frim

Program RUBIN

Naš BREST

(nadaljevanje na 7. strani)

Mislím, da bo Brest kljub sedanjim težavam v prihodnosti še praznoval okrogle obletnice, seveda pod pogojem, da bo prav sedaj, po moji oceni, v najtežjih časih, znal ozdraviti oziroma odstraniti bolni

Ob štiridesetletnici Bresta želim, da bi se lesni industriji izboljšali pogoji poslovanja, da bi bila zavest delavcev taka kot je bila nekoč, ko so bili pogoji dela veliko slabši, a je bila pripravljenost do sodelovanja v kolektivu drugačna.

govorih in strokovnih obdelavah. Takrat sem se podrobno seznanil s konceptom razvoja te tovarne, s številnimi ljudmi in s tovarno nasploh. O Brestu smo govorili kot o enem glavnih nosilcev slovenske lesne industrije. To so bili časi, ko je napredek pomenila velikoserijska proizvodnja, sposobna ustvariti velike količine ploskovnega pohištva, namenjenega predvsem izvozu. Tako zastavljen razvojni koncept Bresta, oziroma vaše tovarne pohištva v Cerknici, je bil predstavljen mednarodni misiji. Program je bil sprejet, z njim pa odobreni devizni in dinarski krediti. Za nekaj let sem nato z vami izgubil stike. Ponovno smo se srečali v letih 1970/71 ob ustanovitvi bivše podružnice Ljubljanske banke — Ljubljana.

Takrat smo reševali v glavnem obratna sredstva.

Veliko stikov je bilo tudi v času izgradnje Iverke in Mineralke. Kmalu po izgradnji obeh tovarn pa sem začel slediti težavam, ki so jih porajale prevelike serije. Ob zahtevah tržišča po raznolikih programih in manjših serijah se je pokazalo, da je tovarna premalo elastična, snovanje vedno novih programov pa dokaj težka naloga.

Za evropske razmere je imela tovarna prevelike zmogljivosti. Na drugi strani pa se je spremenila tudi pohištvena

Kuhinja BREST 2000

Sušilna linija v Pohištvu

del tovarne in da bo s kadri ter ostalimi potenciali ki jih ima, zopet dosegel vodilni položaj ne samo po velikosti, temveč tudi po uspešnosti svojega dela.

Jože MRAK — vzdrževalec zgradb v Jelki

Zaradi težkih časov razvoj na Jelki ni takšen, kot bi si želeli. Z osebnimi dohodki, ki jih prejemo, nisem najbolj zadovoljen, saj gredo cene vseh življenjskih potrebščin neprimerno hitreje navzgor in s tem življenjska raven močno pada. Kljub temu pa Brest veliko pomeni za Menišijo, saj omogoča zaposlitev velikemu številu prebivalstva. V nasprotnem primeru bi bilo življenje za ta predel še težje, kajti naše območje zaradi slabe kakovosti zemlje ni najbolj primerno za kmetijstvo. Velikemu številu delavcev je zaposlitev na Jelki omogočila tudi nakup razne mehanizacije, ki olajšuje vsakdanje delo. S posojili, ki jih je nudila naša organizacija pod zelo ugodnimi pogoji, si je marsikdo rešil tudi svoj stanovanjski problem.

Marjan GARIBALDI, namestnik direktorja sektorja LB-GB Ljubljana

Brestovo ime poznam že dolgo, približno od leta 1960. Bolje sem ga spoznal leta 1968, ko sem bil pri vas na obisku z misijo mednarodne banke. Med petimi slovenskimi firmami, ki so obetale perspektivni razvoj, je bil izbran tudi Brest. Sodeloval sem pri raz-

Sodobnejši del Jelke — Tesalnica

Iskanje naprej — Strojegradnja

moda, ki je terjala vedno nove in nove oblikovne prijeme. Vtis imam, da tovarna na takšne preobrate niti kadrovske niti tehnološke ni bila pripravljena.

Tudi danes ste tehnološko in kadrovske neustrezno opremljeni za proizvodnjo visoko rentabilnih izvoznih programov, ki bi delovno organizacijo lahko potegnili iz težav.

Ne glede na trenutne težave, ki jih imate, sem optimist in ne dvomim o tem, da se tovarna ne bi mogla izvleči iz težav.

Brest je tovarna pohištva, kjer izdelujejo lepo pohištvo, ki je tudi drago. Brest je koristen za to, da dobijo mamice in očetje denar. Seveda denar zaslužijo sami.

Mojca, 4. a
(nadaljevanje na 9. strani)

Kje so naše prodajalne?

Mesto	Površina v m ²	Št. zaposl.	Datum otvoritve
Cerknica	300	8	februar 1971
Maribor	250	5	september 1971
Zagreb	250	7	maj 1973
Banja Luka	200	5	maj 1979
Sarajevo	120	2	september 1978
Split	600	5	maj 1983
Beograd	300	5	februar 1980
Skopje	120	5	maj 1983
Titov Veles	120	2	februar 1981
Bitola	160	4	avgust 1978

Imamo pa tudi šest »zunanjih« prodajal — kupcev, s katerimi smo se dogovorili, da bo naše sodelovanje pri oskrbovanju njihovih trgov trajnejše, temeljilo pa naj bi na čvrsti vzajemni povezanosti.

Te kupce oskrbujemo, z njimi načrtujemo in izvajamo prodajne akcije, kupcem pa nudimo enake ugodnosti kot v svoji maloprodajni mreži. Le-ti seveda prodajajo samo naše pohištvo.

Prodajalne imamo v:

MESTO	KUPEC
Ljubljana	Nama Ljubljana
Mladenovac	Kopaonik Beograd
Titovo Užice	Kopaonik Beograd
Reka	Timav Sežana
Kočani	Nova Trgovija
Trbovlje	1. junij

(nadaljevanje z 8. strani)

Janez ŠTER, predsednik poslovnega odbora Sozda Slovenijales

Brest sem prvič spoznal, ko sem prvič v življenju kupoval pohištvo. Nikdar ne bom pozabil kako mi je bila všeč sobna garnitura Florida. V trenutku smo se odločili zanjo in jo kupili, ker se nam je pač zdelo najlepša izmed vseh razstavljenih eksponatov. Ko pa smo jo doma postavili, sem doživel rahlo razočaranje. Omara sama je po dimenzijah sicer šla v sobo, vendar pa, ker je bila soba sorazmerno

lec ivernih plošč, kajti takrat so se iverne plošče šele uveljavljale v proizvodnji in na trgu in Brest je praktično kot slovenski pionir pri proizvodnji ivernih plošč iskal potencialne kupce.

Čas naredi svoje in zgodilo se je, da se je v zadnjih dveh desetletjih zgradilo veliko razno raznih lesno predelovalnih obratov. Vsi so se modernizirali in razvijali in danes lahko ugotovljamo, da Bresta ni več v sami konici lesno industrijskih organizacij združenega dela. Res je, da so se tudi pogoji gospodarjenja izredno zaostri in zato imate tudi v

moč doseči pozitivnih finančnih rezultatov niti na domačem trgu, še manj pa v izvozu. Danes smo v naših trgovinah velikokrat priča situacijam, ko slovenski proizvajalci za dokaj povprečen program, ki v ničemer bistveno ne odstopa od konkurenčnih programov iz drugih republik zahtevajo kar za trideset in celo več odstotkov višje cene.

Sodobna tehnologija, ki se v razvitih državah že uvaja v proizvodnjo je bistveno bolj prilagodljiva hitrim spremembam proizvodnje.

To pomeni več programov, manjše serije in boljše prilagajanje tržišču.

Izredno velika prilagodljivost pa je seveda potrebna na nabavnem in prodajnem področju. Kdor ne zna poceni kupiti nima možnosti, da bo veliko zaslužil s prodajo. V prodaji pa je danes še težje, zato mora prodajna služba poznati sodobne metode trženja, kajti naše analize vsak dan znova kažejo, da skoraj vse naše delovne organizacije, ki so zašle v velike težave tudi niso znale voditi dobre prodajne politike.

Naši pogoji izredno visoke inflacije in stalno se menjajoči predpisi na področju obračuna in pogojev v izvozu ter uvozu pa zahtevajo izredno veliko prilagodljivost in iznajdljivost na področju gospodarjenja z denarjem.

Danes so tako težki in zapleteni pogoji gospodarjenja, da

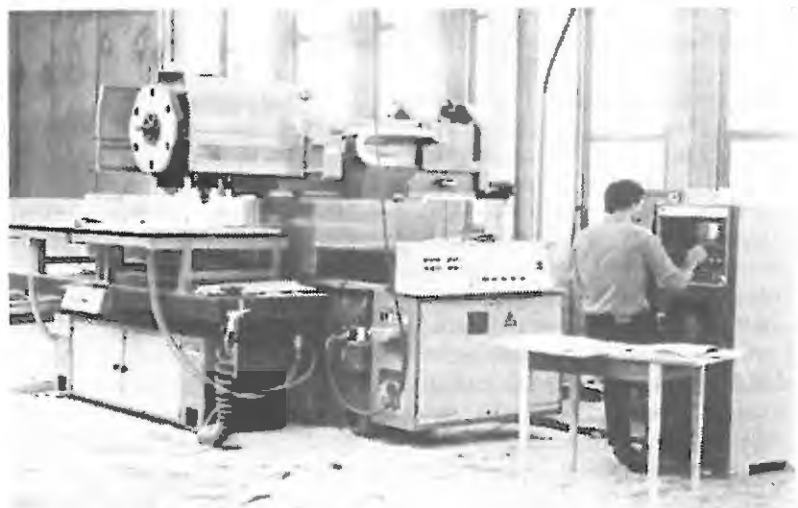
Le malokdo ve, da so pod to eleganco skrite naše negor plošče

navala in sprejela. To pomeni, da po starem enostavno ni mogoče več živeti in se razvijati, temveč je uporaba sodobnih metod gospodarjenja nujen pogoj za preživetje. Prepričan sem, da bo Brest našel izhod iz sedanje krize, saj pač razpolaga s sorazmerno veli-

kim številom potrebnih kadrov.

Z željo, da bi 40-letnica vašega obstoja pomenila preokret k ponovnemu vzponu vašega velikega in uglednega kolektiva, vam čestitam k prazniku.

(nadaljevanje na 10. strani)

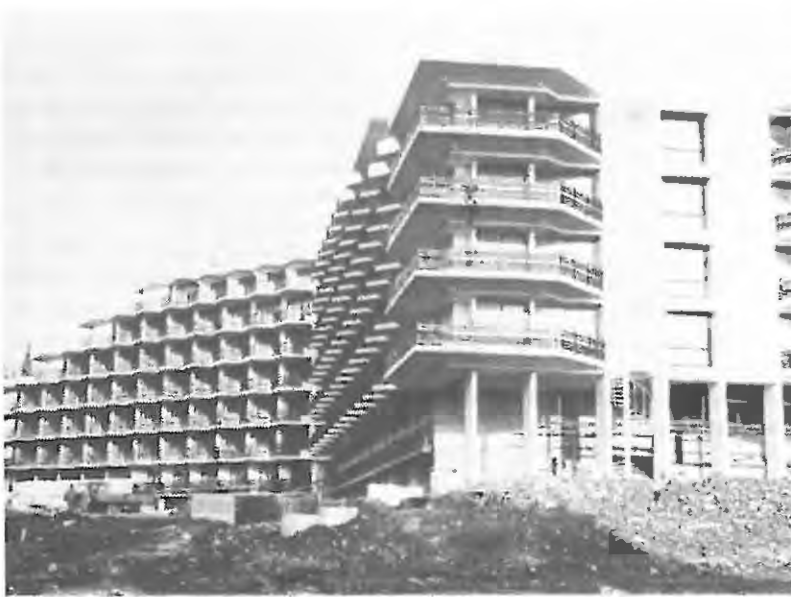

Delček sodobnosti — obdelava lesa na CNC rezkarju

majhna je celoten ambient deloval zelo slabo. Zelo smo bili nesrečni ker nam je bila Florida izredno všeč, soba pa premajhna in se je seveda ni dalo povečati. Zagate je bilo hitro konec, ko je ob našem jadikovanju soseda predlagala, naj jo prodamo njim. In ker so bili mizarji-monterji še v hiši so garnituro enostavno prestavili k sosedovim.

V kasnejših letih sem se zelo intenzivno zanimal za Brest. Postal sem direktor Alplesa, ki je bil v tistem času (leta 1963) precej manj razvito podjetje kot Brest. Dobro se spominim, da smo na zelo enostaven in učinkovit način spremljali razne podatke za deset jugoslovanskih lesnih podjetij in na vidnem mestu našega zanimanja je bil Brest. V tistem času je bil Brest v sami konici jugoslovanske lesne industrije. Tako po proizvodnem programu kot tehnologiji, pa tudi po dobrih finančnih rezultatih. Za nas Alplesovce je bil prav posebno zanimiv, ker je bil naš dobavitelj ivernih plošč. V tistem času, ko je v Brestu obratovala še stara Iverka je bil Alples zelo cenjen odjema-

Brestu velike gospodarske težave. V bližnji prihodnosti bodo lahko živele le tiste organizacije združenega dela lesne

Mineralne plošče so s pomočjo lastnega inženiringa vgrajene v različne reprezentančne objekte. — Na sliki hotel Igalo

predelave, ki bodo v celoti osvajale marketinški koncept vodenja. S povprečnim proizvodnim programom ne bo več

z uporabo klasičnih metod trženja in financiranja ni mogoče napraviti tako dobrega sanacijskega programa, da bi ga poslovna banka sploh obrav-

Vsa ta gmota lesa se bo v Iverki spremenila v plošče

Inženiring je nujnost

Inženiring, se pravi izdelavo, dobavo in montažo Brestove serijske opreme ali opreme po naročilu, v najrazličnejše objekte, je dejavnost, ki je bila na Brestu do nedavnega zelo skromno zastopana, tako na področju proizvodnje kot tudi prodaje. Po letu 1980 pa se je s proizvodnjo negor plošč močno razširila. Sama proizvodnja negor plošč je narekovala iskanje možnosti plasmaja plošče kot izdelka. Tako smo bili prisiljeni prilagoditi naše nove izdelke najrazličnejšim projektom na področju ladjedelništva in gradbeništva. Pokazalo se je, da je nujno osnovati nov oddelek, ki bo sposoben opravljati tovrstno dejavnost — ne samo glede plasmaja negorljivega programa ampak tudi glede plasmaja pohištva, v končni fazi pa tudi glede opreme kompletne ladijske oziroma gradbene notranjosti. Začeli smo s prvimi obdelavami večjih projektov. V svoje delo smo vključevali skoraj vse Brestove temeljne organizacije, ki so prilagojene za serijsko proizvodnjo. Mineralka je začela z dodatno dejavnostjo: najprej z oplemenitenjem plošč, kasneje pa z izdelavo in montažo pregradnih sten, vrat, stropov, zaščito jeklenih konstrukcij, v zadnjem času pa izdelujejo tudi negorljivo pohištvo za ladjedelništvo in gradbeništvo. Pri obdelavi projektov v gradbeništvu se je pokazala možnost širšega plasmaja serijskih izdelkov in izdelkov po naročilu.

Do danes smo z Brestovimi izdelki — pregradnimi stenami, stropi in vrati — opremili približno 140 ladij vseh jugoslovanskih ladjedelnic, kot so 3. MAJ Rijeka, ULJANIK Pula, Ladjedelnica Split, rečne ladjedelnice TITO Beograd itd. Eno zadnjih zahtevnejših del je izdelava pregradnih sten in stropov za ladjedelnico ULJANIK iz Pule. Izdelki za navedenega kupca so izdelani po natančnih določilih ladjedelnice, tako da montažo na ladji izvajajo brez kakršnegakoli prirezovanja. Vsi popisi, označevanje, specifikacije osnovnih materialov in krojne karte so napravljeni s pomočjo računalnika, ki omogoča zahtevano točnost v merah, številu izdelkov in drugih podatkih.

Na področju gradbeništva smo s pohištvom, pregradnimi stenami, oblogami in stropi opremili veliko število večjih in manjših objektov.

Dosedanje delo na področju inženiringa je pokazalo, da smo pravilno usmerjeni. Vsekakor je to zahtevnejše delo, ki terja kakovostnejši kader in hitro prilagajanje proizvodnje. Na žalost pa so Brestove temeljne organizacije za serijsko izdelovanje pohištva, kar zelo otežkoča delo na tem področju. Menim, da je skrajni čas, da Brest prilagodi vsaj del svoje proizvodnje potrebam trga, da se bo le-ta sposobna hitro prilagajati in bo tako lahko pokrivala dejavnost inženiringa. Manjši, a premajhen del Brestove proizvodnje je temu že prilagojen; to je naša vzorčna delavnica, ki na področju pohištvenega dela z majhnim številom dobrih mizarjev izpolni skoraj vsa Brestova individualna naročila.

Nenazadnje pa v inženiringu ne smemo pozabiti na strojegradnjo, ki se je kot novoustanovljena temeljna organizacija uspešno vključila med jugoslovanske proizvajalce strojne opreme po naročilu.

M. Kebe

Miha Modic, 5. r.

OŠ Tone Sraj-Aljoša, Nova vas
Letos praznuje tovarna Brest štiridesetletnico ustanovitve. V tem času je doživela velik razvoj, saj je postala ena največjih tovarnih pohištva v Sloveniji. V tej tovarni si služi svoj vsakdanji kruh tudi veliko prebivalcev Bloške planote, ki se vsako jutro vozijo na delo z avtobusom. To od njih zahteva še dodaten napor, vendar vztrajajo, saj ni veliko drugih možnosti za zaposlitev.

Brestov jubilej je posredno tudi moj, saj je tam zaposlena tudi moja mamica.

Naš BREST

(nadaljevanje z 9. strani)

Marta MIHELČIČ,
administratorka v skladišču
gotovih izdelkov v Masivi

Za nabavo ozimnice v naši delovni organizaciji некоč ni bilo poskrbljeno. Delavci so si morali na različne načine preskrbeti te najnujnejše prehranske izdelke. Težko je bilo tudi glede plačila, saj so morali blago takoj v celoti plačati. To pa je v jesenskem času najtežje, saj je treba poleg ozimnice posrbeti še za toliko nujnih reči — za kurjavo, toplo obleko, obutev... Pa kaj bi naštevali, saj je brez vseh teh, človeku potrebnih dobrin, zima lahko prav dolga in nadležna stvar.

Pred leti pa je skrb za nabavo ozimnice prevzel sindikat, skupaj z obratom družbene prehrane. Delavci naše delovne organizacije imajo možnost, da naročijo željeno količino in vrsto blaga. Ker se ozimnica naroča v večjih količinah, imamo pri nabavi popust. Naša transportna služba pa nam jo brezplačno dostavi po tozidih, kjer jo razdelijo delavcem. Najpomembnejše pa je, da je možno ozimnico plačati v treh mesečnih obrokih. Kaj si želimo v prihodnje? Želje so eno, možnosti pa drugo. Navadno so želje večje od danih možnosti. Delavci velikokrat izražajo željo, da bi sindikat kril del stroškov tudi pri nabavi ozimnice. Položaj v katerem je trenutno naša delovna organizacija nam to preprečuje. Zato si želimo, da bi tudi v prihodnje prek delovne organizacije nabavljali ozimnico, vsaj pod takimi pogoji kot do sedaj.

Ana KOGEJ, razvojni tehnolog,
Skupne dejavnosti

Na Brestu sem se zaposlila pred dvajsetimi leti. Ves ta čas delam v razvojni službi kot diplomiran inženir kemijske tehnologije. Dodobra sem spoznala probleme v delovni organizaciji, ki si jih često povzročamo sami, veliko pa

jih prinaša tudi ekonomska politika.

Lesna industrija je že vrsto let med največjimi izvozniki. Nerealen tečaj dinarja in majhne izvozne spodbude pa so vzrok, da je izvoz postal ena sama izguba. Zaradi slabših ekonomskih rezultatov tako nismo uspeli dovolj hitro obnavljati tehnologije.

Časi, ko so bile za naše tovarne zagotovljene velike serije, so minili. Majhnih serij in zahtevnejših programov, ki jih zahteva današnji trg, pa s tehnologijo ne moremo uspešno izdelovati. Obnova tehnologije je nujna za preživetje, čeprav se zavedamo, da bomo lahko

sarski izobraževalni program, si ob prvi priložnosti poišče zaposlitev v drugi panogi, kjer so večji osebni dohodki. Poleg tega pa opazimo, da razen redkih izjem mlajši delavci nimajo takšnega odnosa do dela kot njihovi starejši sodelavci. Stanje pa ni brezizhodno, saj še vedno lahko prebrodimo sedanje težave. Le vsak pri svojem delu se moramo kar najbolj potruditi in dati od sebe vse kar znamo in zmoremo. Za uspešnejše poslovanje bomo morali iskati vedno nove programe tako v lesarski dejavnosti kot tudi izven nje. Bolje kot doslej pa bomo morali nagrajevati tiste delavce,

Sedežna garnitura LENKA

obnavljali opremo le postopoma in hitrih preobratov ni pričakovati.

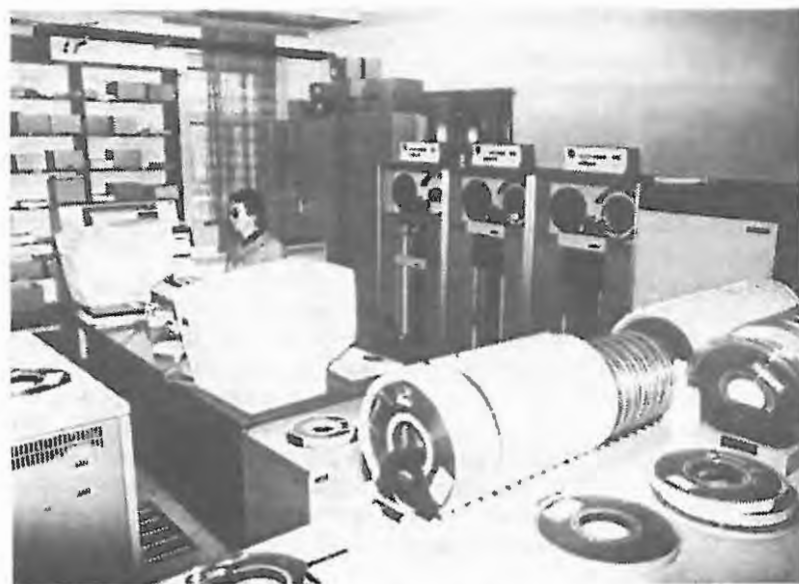
Zelo velik problem v naši delovni organizaciji so kadri. Manjka nam predvsem sposobnih delavcev. Največje pomanjkanje je ravno v osnovni — lesarski dejavnosti. Lesarjev širokega profila imamo namreč tako malo, da je že ogrožena normalna proizvodnja. Vzrokov za tako stanje pa je več. Najvažnejša sta vsekakor neustrezno nagrajevanje in nejasna perspektiva lesarstva. Mladina se zaradi tega za te poklice ne odloča. Večina tistih, ki konča ustrezni le-

ki znajo in so pripravljeni delati.

Brest je v štiridesetih letih zrasel iz majhnih žagarskih obratov in zabojarj v veliko lesno industrijo. Zgradili so ga naši Notranjci z vztrajnim delom in velikimi odrekami. Če nam je to uspelo v preteklosti, ni bojazni, da ga ne bi ponovno postavili v vrh jugoslovanske lesne industrije.

Alojz OTONIČAR,
tehnolog v Pohištvu

Na vprašanje, kako dolgo poznam Brest, bi lahko odgovoril, da sem rasel skupaj z

Z računalnikom hitro do željenih podatkov

njim, saj takratni LIP ni praznoval niti druge obletnice. Ko sem prišel kot petnajstletni deček v takratni obrat 2, so v obratu izdelovali barake in zaboje. Danes se spominjam celotne poti, ki jo je prehodil kolektiv. Večina takrat zaposlenih je danes že upokojena. Prvi zaposleni, ki so delali v zabojarji in drugih barakah so imeli zelo težke delovne pogoje. Kljub temu smo z samoodrekanjem od ustvarjenega dohodka in z udarniškim delom začeli postopno graditi nove delovne prostore in jih opremljati z novimi stroji. Tako smo začeli že v začetku petdesetih let izdelovati kuhinjske kredence, nekaj let kasneje pa tudi prvo furnirano pohištvo. Prvi smo začeli uporabljati poliestrski lak in še bi lahko naštevali, kaj vse je bil ta kolektiv sposoben narediti in držati vodilni položaj v svoji panogi. Ob koncu šestdesetih let je bila tovarna preurejena za velikoserijsko proizvodnjo in tudi moderno opremljena. Bili smo ponosni na tolikšen uspeh kolektiva. Hitro pa so prišli časi, ko so postale velike serije samo še spomin.

Oprema je zastarela, denarja za novo opremo ni bilo, ker smo denarna sredstva združevali za druge tovarne v okviru Bresta. Ko je prišel čas za obnovo naše tovarne, so se pogoji gospodarjenja spremenili. Tako so potrebe ostale samo na papirju in tako tovarna zdaj čaka, da bo prišla na vrsto za posodobitev zelo iztrošene strojne opreme.

Na koncu teh mojih misli želim vsem Brestovcem in upokojenim bivšim sodelavcem ob jubileju nadaljnjih delovnih uspehov in osebne sreče.

mag. Jože URBAS, direktor
DE Izolirka, Radovljica

Brest sem spoznal kot štipendist. V času šolanja so me nanj vezali občasni obiski, delno zaradi štipendije, delno zaradi družine, ki se je medtem preselila v Cerknico.

Po končanem študiju sem najprej delal v razvojni službi. Ves čas mojega dela v Brestu sem bil povezan z razvojem mineralne plošče — kot razvojni tehnolog, ob poskusni in nato redni proizvodnji v novi Mineralki.

Vedno sem mislil in še danes mislim, da ima Brest zelo dobre, marljive in zagnane ljudi. Žal pa je premalo in slabo delal s svojimi kadri, kar je tudi razlog za današnje razmere.

Prevečkrat ni bilo posluha in najbolj srečne roke pri izbiri vodilnih ljudi, kar je pomenilo zavoro razvoju, saj ni bilo mesta za nove, drugačne poglede. Sam sem bil zelo razočaran, ker razvoj izdelkov iz negor plošč ni šel naprej. Svoj čas smo bili prvi tovrstni proizvajalci v Evropi. Naš razvoj se je ustavil in konkurenca je šla krepko naprej. Veliko potujem in težko mi je, kadar slišim pripombo na račun kakovosti negor plošče. Z njenim pravilnim izkoristkom bi danes lahko Brest preživljal povsem drugačno usodo.

Šport kot prijetna dapolnitev delavnika

Nataša Obreza, 6. r.

OŠ Notranjski odred, Cerknica
Lesna industrija je trenutno v težkem položaju. Delavci Bresta se zelo trudijo, da bi se iz težav izklopali. Prepričana sem, da jim bo z notranjsko trmo to uspelo. To si vsi zelo želimo, saj je od uspehov Bresta odvisno tudi naše življenje.

(nadaljevanje na 11. strani)

Po organizaciji delavskih iger v letu 1969 in lesariade leta 1972 smo bili letos ponovno organizator množičnega športnega srečanja — 6. letnih iger SOZDA Slovenijales

(nadaljevanje z 10. strani)

dr. Matija ŠKOF, generalni direktor DO Slovenijales — trgovina

Z delovno organizacijo Brest sem se osebno srečal že pred približno petnajstimi leti, ko

s tehnološkim razvojem. Sedaj smo v tem pogledu v primerjavi z drugimi delovnimi organizacijami v panogi, posebno pa izven nje, očitno nazadovali. Prispevek k sedanji krizi pa je dala nenazadnje tudi neustrezna kadrovska poli-

iz delovne organizacije, toda časi so takšni, da človek ne prebere veliko. Prepričana pa sem, da bi se z boljšo organizacijo dela dalo marsikaj postaviti na pravo mesto.

Danica SRPAN, tehnolog strojnega oddelka v Žagalnici

V Žagalnici sem zaposlena od leta 1969, ko sem se zaposlila tu kot ena iz prve generacije maturantov dislociranega oddelka srednje lesarske šole v Cerknici.

V to šolo sem se vpisala zaradi bližine Cerknice, vzpodbudila pa sta me tudi starša, ki sta bila oba Brestova delavca. Sedem let sem bila inštruktorica enega izmed oddelkov. Ko smo odprli oddelek kartonaže, sem bila tam tehnolog. Čez čas so ta oddelek ukinili in prišla sem na delovno mesto, kjer sem še danes. V začetku je bilo delo seveda težko, saj še nisem imela potrebnih izkušenj.

Vendar pa lahko povem, da je v kolektivu, kot je naša Žagalnica, vsako delo pol lažje kot se zdi, zaradi ljudi, ki tu delajo. Človek se vedno lahko na koga obrne. »Slabi časi« Bresta se najbolj odražajo v nizkih osebnih dohodkih delavcev. Delavci so znali potrpeti v še težjih zgodovinskih trenutkih in tudi danes vedo, da ima izguba v temeljni organizaciji izvor v nizki ceni žaganega lesa, ki prihaja iz naše žagalnice. V dobrih časih pa je ta ista žaga Brest takorekoč držala pokonci.

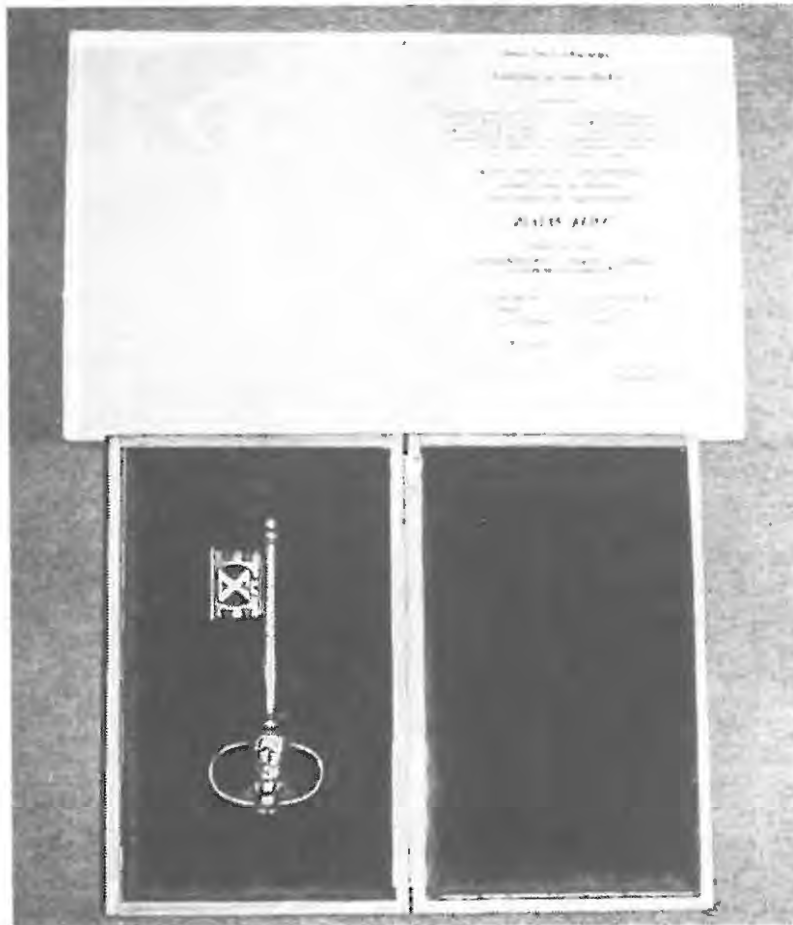
Letos smo dobili stroj za dolžinsko spajanje lesa in kmalu bomo lahko ocenili prve rezultate dela na njem. Po prvih predvidevanjih so rezultati ugodni in morda je to eden začetkov, ki bodo pomagali Žagalnici in Brestu, da se trdneje postavi na noge.

Nataša Lah, 7. r.

OŠ Tone Šraj-Aljoša, Nova vas

Moj oči dela v Martinjaku že dolgih 30 let. Čez 7 let pa bo šel v pokoj. Tega trenutka komaj čaka. Dela stalno pri enem stroju. Stroj se imenuje štiristranski skobelni stroj.

(nadaljevanje na 12. strani)

Številna pomembna priznanja v zadnjem obdobju kažejo na svežino našega oblikovanja

Kako oblikovati danes?

Prav gotovo je oblika tisto, kar izdelek oplemeniti in ga naredi privlačnega. Zato je cilj vsakega ambicioznega oblikovalca oblikovati izdelek, ki bo vreden njegovega imena. Ta izdelek je vsakodnevno izpostavljen splošni in strokovni kritiki preko prospektov, sejmov in trgovine. Če se izkaže, da je izdelek dobro oblikovan in če ta izdelek dolgo živi in se poleg vsega še dobro prodaja, potem je oblikovalčevo zadovoljstvo popolno.

Pri nas v Jugoslaviji je na splošno težje oblikovati kot v razvitem svetu. Naš trg je tako raznolik, da enostavno ne moreš zadovoljiti vseh okusov. V preteklosti, v času gospodarskega razcveta so bila redka podjetja, ki so gojila dobro oblikovanje in svoj hišni stil. Večina je to področje zanemarjala in šele gospodarska restrikcija je pomagala k strežnitvi. Vendar pa je čas, v katerem oblikovalec doseže neko raven in svoj stil daljši kot se morda zdi na prvi pogled. Kar nekaj izdelkov se mora uveljaviti na tržišču, da si lahko sežemo v roke in rečemo: uspeli smo. Toda tudi ob uspehih ne smemo predolgo sedeti na lovorikah, kajti prav kmalu se lahko zgodi, da smo spet tam, kjer smo bili: na začetku.

Posebni težavi pri oblikovanju v Jugoslaviji sta iztrošena strojna oprema in majhna vlaganja v razvoj. Dober detajl, ki je površno izdelan, enostavno izniči obliko, vendar smo tukaj še brez moči. Čudovito bi bilo oblikovati ob moderni strojni opremi v praktično brezmejnih možnostih. V danih razmerah pa pač iščemo najboljše kompromise med tehnologijo in lastnimi ambicijami.

Želja slehernega perspektivnega oblikovalca je tudi ustvariti izdelek, ki bi bil tehnološko zelo zahteven in primeren za najvišji sloj kupcev. S tem pa je običajno povezano dejstvo, da tak izdelek tudi preživi svoj čas. Naj navedem kot primer znameniti stol št. 14 Michaela Thoneta, ki ga izdelujejo praktično nespremenjenega že od leta 1859! Zdi pa se, da bo ta stol še dolgo živel, saj ni z leti prav nič izgubil na svoji svežini. Vsekakor pa je tak dosežek vreden vsega občudovanja.

Kaj pa si želimo v našem oddelku? Predvsem to, da ko dobimo nalogo v obdelavo, že imamo tudi marketinško analizo trga. Predrago je namreč vzorce tudi večkrat popravljati in šele z njimi dobiti ustrezne smernice. Ko bomo to razrešili — kakovostno in strokovno — bo polovica dela že opravljenega.

Bili so časi, ko so nas krasili pravi pavi

V Jelki in Masivi nastaja KVADRAT

sem nastopil delo v DO Slovenijales Trgovina.

Kolegi so mi Brest predstavili kot pojem slovenske lesne industrije in kot enega največjih poslovnih partnerjev naše delovne organizacije. Moram reči, da je ta prvi vtis o Bre-

tika, saj nam je vsem znano, koliko dobrih strokovnjakov smo v tem času izgubili.

V družbo nasploh pa se je nekritično razbohotila družbena nadgradnja, kakršne si ne morejo privoščiti niti najbogatije države.

igor

Za lepše otroštvo in mladost — program IGOR

stu ostal vse do današnjih dni, kljub nekaterim težavam s katerimi se Brest trenutno srečuje. Tudi danes Brest predstavlja enega naših največjih poslovnih partnerjev tako v izvozu kot tudi v notranji trgovini.

Z Brestom sodelujemo tudi na področju sovlaganja in drugih finančnih aranžmajev. Skratka, želimo, da bi kot trgovska delovna organizacija čimveč prispevali k nadaljnjemu razvoju Bresta, pa tudi k odpravljanju nekaterih poslovnih dilem, ki se v Brestu v tem trenutku odpirajo.

Želim si, da bi sodelovanje med Brestom in DO Slovenijales Trgovina tudi v prihodnjih letih tako intenzivno raslo, kot kažejo številke zadnjih štirih let.

Vinko URBAS, izmenovodja na Iverki

Na Brestu sem 17 let. V tem času smo doživljali vzpone in padce. Sedanji, recimo mu padec, je gotovo tudi najtežji. Na Brestu je šlo toliko časa dobro, dokler smo šli v korak

Ida KANDARE, krojaški mojster v Tapetništvu

V temeljni organizaciji sem se zaposlila pred desetimi leti. Na delo se iz Lipsenja pri Žerovnici vozim z avtobusom, ki vozi tudi druge delavce iz okoliških krajev.

V naši temeljni organizaciji je zaposlenih veliko žensk in nekateri oddelki delajo tudi popoldan. Veliko je družin, kjer delata oče in mati v nasprotni izmeni, tako da lahko vsak teden eden popoldan opazi na otroke. Boljše je seveda tistim družinam, za katerih otroke poskrbe stare mame.

Delo v proizvodnji dobro poznam in zamerim vsem tistim, ki hočejo iz proizvodnje iztisniti neke »skrite rezerve«.

Nihče ne more delati nepretrgoma osem ur, zato delavcu ne bi smeli očitati vsakega odmora za cigareto ali kavo. Norma je norma in delavec se zaveda, da jo mora izpolniti, če hoče imeti primeren osebni dohodek. Kakšni pa so dohodki na Brestu, tako vsi vemo. Marsikdo bi morda odšel

Naš BREST

(nadaljevanje z 11. strani)
Marjan KRNC, vodja
blagovnice Nama — Brest

Ime Brest poznam že dlje časa, od leta 1984 pa imam z vami tudi tesne poslovne stike. Takrat smo namreč odprli v naši poslovalnici na Tromo-

do strank... Že po nekaj mesecih se je ta odločitev pokazala za uspešno in pravilno, v zadovoljstvo obeh partnerjev.

Salon je lep, s privlačnimi postavitvami, ki delujejo naravno in domače; to nedvomno vpliva na prodajo, ki je za

glede na »pripadnost«, ki jo že čutimo na obeh straneh, le še formalen. Dovolite mi iskreno čestitko ob vašem jubileju v imenu našega kolektiva Nama — Brest.

Franc TURK, upokojenec

Ko danes, ob častitljivem jubileju Bresta obujamo spomine na leto 1947, nam misli pohite v preteklost, vendar predvsem zato da bi v luči štiridesetletnega razvoja in življenja tega našega največjega delovnega kolektiva v občini, bolje videli sedanost.

V teh prazničnih dneh se spominjamo vsega. Kako je pričelo majhno število tedanjih delavcev s proizvodnjo žaganege lesa in barak, in kako so se posamezne, teritorialno raztresene proizvodnje združile v organizacijsko celoto in postale to kar danes imenujemo Brest.

TedANJI časi so zahtevali mnogo naporov, odpovedovanj in garaškega dela, vendar je zavest, da delamo zase in naslednje generacije prevevala slehernega delavca, ne glede na kakšnem položaju se je v tistem času znašel.

Kakorkoli že, delovni uspehi so se vrstili in Brest je rastel, z njim pa tudi ljudje. To je danes pomembna, lahko bi rekli življenjsko važna delovna organizacija, ne samo za člane tega kolektiva temveč za celotno družbeno skupnost.

Spominjam se, da je notranjska trma, pa tudi zavest, da ni več potrebno s trebuhom za kruhom v tujino, bila v veliki meri tisti vzvod, ki je po znani pridnosti notranjskega človeka ustvaril primerne pogoje za hitro obnovo in razvoj tudi tega koščka naše domovine.

Danes v dnevih slavlja tako pomembnega jubileja ne bomo naštevati vseh težav, iskanj in odpovedovanj na tej trnovi poti razvoja, prav pa je, da se spomnimo tudi časov v katerih so zorela naša samoupravna hotenja, vseh zadreg in težav, ki so vzporedno rastle iz nezkušenosti in mladostne zaletavosti res mladega in skoraj prehitro rastočega kolektiva.

Spominjam se tudi prvega zakona o delavskem samoupravljanju v podjetjih, ki je odprl možnost za zdajšnjo socialistično samopravo vseh delavcev in občanov.

Pot, ki jo je v svojem 40-letnem razvoju prehodil notranjski velikan Brest je kljub težavam bila veličastna in tega ne sme pozabiti nihče, ki je kdajkoli imel poslovne ali drugačne odnose z njim.

Vsi se zavedamo, da so danes nekoliko drugačni, še težji pogoji gospodarjenja, vendar ne smemo pozabiti, da smo se v tem obdobju tudi nekaj naučili. Utrditi moramo spoznanje, da si srečo lahko ustvarimo le sami z delom, poštenostjo in znanjem. Ne smemo pozabiti na zavezo, da bomo samoupravno življenje obogatili in izpopolnili ter odpravili slabe

(nadaljevanje na 13. strani)

Standard

ZAPOSLENOST

Pregled zaposlenih po šolski izobrazbi v letih 1965—1987

Leto	Vsi zaposl. skupaj	Z visoko šolo VII.	Z visoko šolo VI.	S štiri. šolo V.	S trilet. šolo IV.	Z dvelet. šolo III.	šolo II. Z enolet.	Ostali I.
1965	1444	8	4	41	173	8	126	1084
1970	1657	14	24	144	217	13	156	1000
1975	1863	15	29	151	354	19	247	1048
1980	2252	33	46	250	423	34	291	1175
1985	2299	50	58	326	503	48	281	1033
1987	2253	47	60	327	520	76	231	992

Skupno število zaposlenih se je povečevalo vse do leta 1980 ko se je z Brestom združila Jelka. Zanjih deset let se je število zaposlenih ustalilo. Močno je narasel delež delavcev končanimi strokovnimi šolami, stalno pa pada število nekvalificiranih delavcev.

ŠTIPENDIRANJE

Pregled štipendiranja v letih 1978—1987

LETO	štipendije	
	RAZPISANE	PODELJENE
1978/79	71	52
1979/80	82	64
1980/81	97	55
1981/82	74	36
1982/83	67	44
1983/84	75	38
1984/85	95	56
1985/86	96	39
1986/87	107	47
1987/88	109	46

Na Brestu posvečamo veliko pozornosti štipendiranju in izobraževanju ob delu.

V desetih letih nismo nikoli uspeli podeliti vseh razpisanih štipendij. Največji delež nepodeljenih štipendij je bil za študij lesarske poklice. Vsem štipendistom za študij lesarstva dajemo poseben dodatek. Vsem zaposlenim, ki se izobražujejo ob delu za poklice, ki jih na Brestu potrebujemo, nudimo posebne ugodnosti (študijski dopust, povračilo stroškov itd.). Vsako leto je vpisanih na razne šole med 50 in 70 delavcev. Študij ob delu je bolj uspešen na tistih usmeritvah, kjer s organizirano predavanjem v Cerknici (višja lesna šola, šolanje z lesarje široki profil itd.).

STANOVANJA

Na Brestu imamo razpoložljivo pravico nad 218 družinskih stanovanj in 82 samskih sobami. Stanovanja so v glavnem v Cerknici, Martinjaku, Grahovem, Starem trgu in Dolenji vasi. Lista čakajočih na družbena stanovanja je vedno precej obsežna (med 30 in 50 delavcev).

Večina zaposlenih ima stanovanja doma. Delavcem pomagamo s stanovanjskimi krediti ter pri organizaciji zadružne gradnje v Cerknici, Starem trgu, Begunjah in na Rakeku.

OZIMNICA

Za delavce Bresta se vsako leto organizira nabava ozimnice (jabolka, krompir, Eta paketi itd.). Na leto nabavim do 200 ton ozimnice, vsako leto pa organiziramo tudi nabavo premoga (do 3000 ton).

PREHRANA

Vsi zaposleni imajo možnost med delom zaužiti tople obroke. Večina delavcev to možnost tudi izrabi. Povprečno s v Brestovih kuhinjah v Cerknici, v Martinjaku, Starem trgu in Begunjah pripravi 168 obrokov dnevno.

Dobri...

...in topli del ozimnice.

stovju »vaš in naš« salon. Dotedanji pohištveni oddelek smo spremenili v reprezentančno, ekskluzivno prodajo vašega celotnega proizvodnega programa. Priznati moram, da smo se tega koraka nekoliko bali. To je pomenilo novost tako v poslovnih predstavah kot v drugačnem pristopu do dela,

sedaj dokaj uspešna. Sodelovanje z vami je prijetno in pristno.

Glede na bližino pa so hitro rešljive tudi težave, ki se ob našem delu pojavljajo. Pogodba o našem sodelovanju se prihodnje leto sicer izteče, želimo in upamo pa, da bo podpis o nadaljnjem sodelovanju,

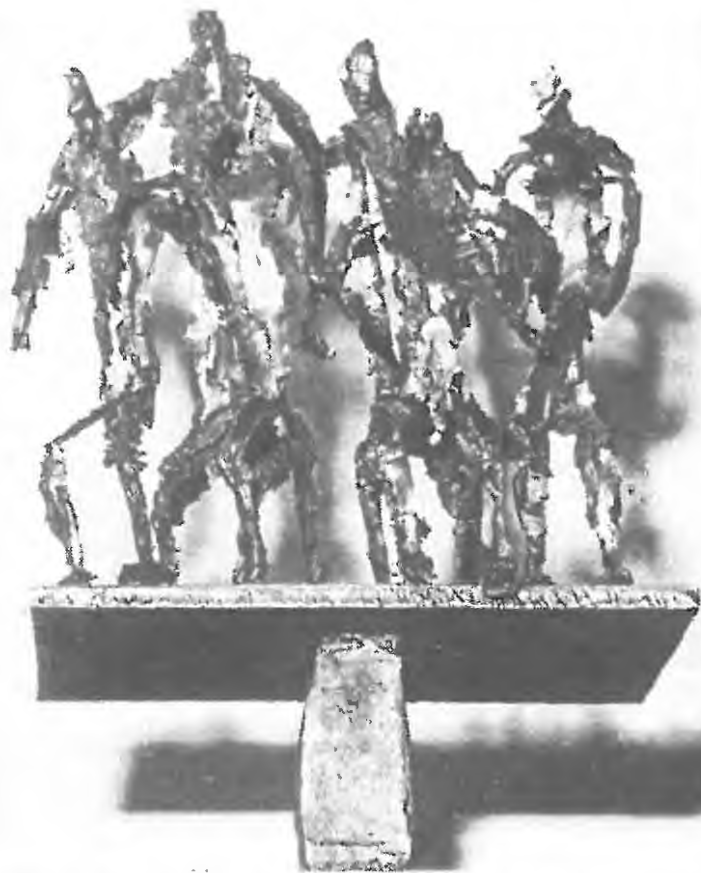

Malicam v naših menzah lahko rečemo kar kosilo

(nadaljevanje z 12. strani)

bosti v našem gospodarjenju. Teh obljub namreč še nismo izpolnili.

Bogate izkušnje iz naše preteklosti nas uče, da jih bo mogoče izpolniti šele tedaj, ko bo dobilo svojo resnično veljavo, dobro, prizadevno, preudarno in ustvarjalno delo. Ko bomo odpravili sebičnost in toliko razširjen potrošniški grabež in ko bomo v naših odnosih zagotovili človečnost in solidarnost, ki sta nekoč prevevali našo revolucijo.

Poslušaj za kulturo je v naš salon privabil tudi znane umetnike

Dragi in spoštovani jubilant! Vsi tisti, ki smo kakorkoli sodelovali pri tvojem nastanku in razvoju ne glede na izobrazbo in družbeni položaj, vsi tisti, ki te imamo v svojih srcih, smo prepričani, da bo nadaljevanje tvoje poti uspešno. Porok za to pa je naš notranjski — slovenski človek.

Franc BAUMAN —
konstruktor v Strojegradnji

Prvič sem se srečal z Brestom kot štipendist. Po končanem šolanju sem se kot

strojni tehnik zaposlil, po enem letu dela pa sem nadaljeval študij na strojni fakulteti v Ljubljani.

Najprej sem delal v razvojnem oddelku, sedaj pa sem konstruktor strojev in naprav v Strojegradnji. Zame, kot tudi za večino mojih sodelavcev, Brest pomeni poleg možnosti pridobivanja materialnih dobrin tudi možnost, da izrazim svoje ideje in ustvarjalnost. Delo konstruktorja je izziv, saj se vsakodnevno srečujem z novimi idejami in novimi

drov, s tem pa si bomo dolgoročno onemogočili razvoj in obstoj delovne organizacije kot celote.

Samo investicije v znanje in kadre so tiste, ki nam lahko odprejo nove perspektive in možnost, da bo Brest uspešna delovna organizacija še nadaljnjih štirideset let.

Janez STRAZIŠČAR,
delavec na žagi v Jelki

Čeprav stanje v temeljni organizaciji, kakor tudi na Brestu ni rožnato, je moja želja, da se le ne bi poslabšalo. Veselje ob izplačilu osebnih dohodkov je kratko, saj z njimi le stežka pokrivamo življenjske potrebe. Velika prednost je, da nam Brest omogoča zelo kakovostno prehrano, ki jo že v času dopusta večkrat pogrešam. V delovni organizaciji, kjer sem bil zaposlen pred zaposlitvijo na Jelki, nismo imeli organizirane prehrane. Za malico smo morali skrbeti sami, zato je bila hrana največkrat suha in hladna. Prav zato, ker sem to preizkusil, znam ceniti, kaj pomeni topla, sveža in kakovostna hrana.

Tudi prevozi na delo so na Brestu dobro urejeni. Kljub temu, da je moja vas nekoliko oddaljena od avtobusne postaje, imam omogočen redni prevoz na delo.

V temeljni organizaciji, kakor tudi v okviru Bresta uspešno rešujejo tudi stanovanjsko problematiko. Z ugodnimi stanovanjskimi posojili si je marsikdo zgradil ali obnovil stanovanjsko hišo.

Moja želja ob štiridesetletnici Bresta je, da bi bilo fizično delo cenjeno enako kot intelektualno, da bi se odgovornost do dela izboljšala ter da bi za prihodnost Bresta skrbelo prav vse delavce, kajti le tako lahko računamo na razvoj in boljši jutri.

Ivan DEBEVC, konstruktor izdelkov v Masivi, predsednik komisije za letovanje

Skrb Bresta, da bi delavci, del svojega letnega dopusta namenili dejanskemu oddihu sega v obdobje pred 27 leti.

V tistem času se je pričel hiter razvoj lesne industrije in temu primerna rast števila zaposlenih, kar je pogojevalo pospešeno stanovanjsko izgradnjo. S tem se je postopoma spremenila struktura delavcev in nastajala je vse večja potreba po rekreativni in počitniški izrabi letnega dopusta. V Brestu se je o počitniških objektih večkrat razpravljalo, toda na žalost do uresničitve kljub potrebam ni prišlo. Številne delovne organizacije, ki so to dejavnost prej in hitreje razvile z večjimi zmogljivostmi kot so bile njihove potrebe, so v svojih domovih gostile tudi Brestove delavce.

Tako je Brest za to »kukavičje« letovanje svojih delavcev pod raznoraznimi pogoji skrbel polnih 20 let. Zadnja leta je tako organizirano letovanje za Brestove delavce postalo tako drago, da je število letovalcev toliko upadlo, da je bil potreben odločilen ukrep.

Največji preobrat je bil storjen v letu 1981, ko smo Brestovci prvič letovali v svojih počitniških prikolicah. Dolgotrajne želje so se uresničile. Brest je našel dolgo iskano obliko letovanja. Takoj je počitniška dejavnost zaživela. Želje po tako organiziranem letovanju se iz leta v leto povečujejo. Brest ima danes preko 40 počitniških prikolic, ki so bile letos razporejene v 14 letovišč, kar pomeni zelo široko ponudbo. V lanskem letu smo sprejeli pravilnik o počitniški dejavnosti ter o enotnih

merilih za uporabo počitniških dejavnosti ter o enotnih merilih za uporabo počitniških zmogljivosti. Povpraševanje je za glavno sezono postalo večje od ponudbe, pred in po sezoni pa so kapacitete še vedno proste.

Potrebe po počitniških zmogljivostih so, kljub gospodarskim težavam in padanju življenjske ravni naših delavcev še vedno v porastu, predvsem iz zdravstvenih razlogov. Težko si je danes predstavljati kakšno večja vlaganja v počitniške zmogljivosti, zato bomo morali v prihodnje bolj racionalno izkoristiti dosedanje zmogljivosti.

Več pozornosti bo potrebno posvetiti tudi pravilni uporabi, obnovi in shranjevanju prikolic izven sezone — ali povedano drugače, z njimi moramo ravnati kot z nečim svojim, našim.

Renato Jurjevič, 5. r.

OS Heroja Janeza Hribarja, Stari trg

Tozd Žagalnica se je razvil iz majhne žage, ki se je imenovala Marof. Tam je zaposlen tudi moj oče. Pripovedoval mi je, kako so prej valili hlode in rezali deske. Vse so delali ročno. Zgradili so novo žago, vse modernizirali, kupili so stroje. Zdaj hlode prinese Volvo na dvigalo, hloď potisne do žage, kjer ga zreže. Deske gredo potem po tekočem traku, kjer jih sortirnik presortira.

Delavci jih zložijo v kope, kjer se sušijo.

Žagalnica bo obratovala in se razvijala še naprej, če bodo rasli gozdovi.

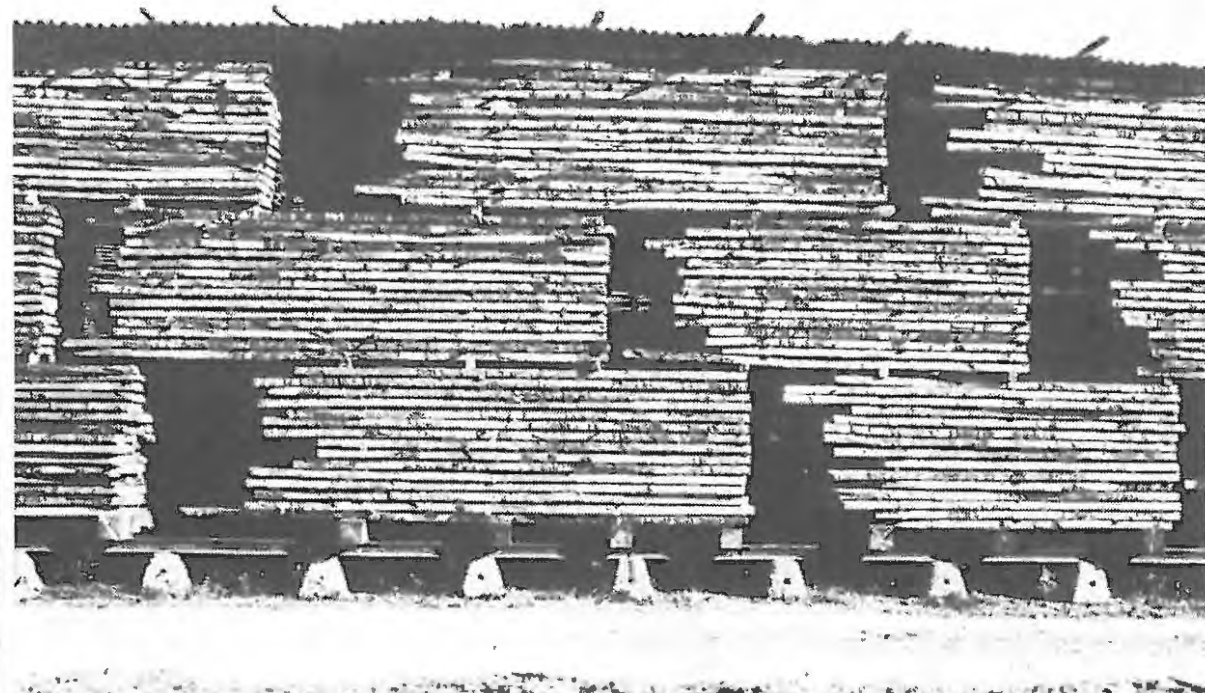
(nadaljevanje na 14. strani)

Letovanje

V zadnjih letih se je močno povečala skrb za organizirano letovanje naših delavcev. Od prejšnjih najemniških zmogljivosti (sobe v Valbandonu, Fažani in na Rabu) ko je letovalo le okrog 5 odstotkov zaposlenih, smo po letu 1980 pričeli z nakupom počitniških prikolic in tako organizirali eno od najcenejših oblik letovanja. Trenutno imamo že skupno 40 počitniških prikolic, razporejenih v 14 avtokampih na otokih, v Istri, v planinah in v zdraviliščih. Letos je tako preko delovne organizacije letovalo že več kot 600 delavcev ali 26 odstotkov zaposlenih. Skupaj s člani družin je to že preko 1.500 krajanov. Letos smo kljub velikim gospodarskim težavam namenili iz sklada skupne porabe kar dve stari milijardi dinarjev za regresiranje dnevnega bivanja v počitniških prikolicah — na ta način so delavci za letovanje plačali le tretjino ekonomske cene letovanja, kar je vsekakor ugodno.

ŠTEVILO LETOVALCEV V LETIH 1980—1986

TOZD	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986
1. Pohištvo	14	49	46	78	88	96	103
2. Masiva	3	15	16	17	24	31	32
3. Žagalnica	2	9	12	19	17	21	34
4. Iverka	—	13	10	17	18	23	23
5. Gaber	1	9	18	19	17	22	15
6. Tapetništvo	2	13	12	16	17	20	29
7. Jelka	15	11	5	7	4	7	10
8. Mineralka	—	7	5	10	6	7	11
9. Prodaja	6	25	35	36	32	56	60
10. Skupne dejavnosti	14	36	48	49	55	71	76
Skupaj DO Brest	57	187	207	268	278	354	393

Naš BREST

(nadaljevanje s 13. strani)
Ivan ŠIVEC, dolgoletni voznik tovarnega vozila — Prodaja

O življenju voznika tovarnega vozila vemo bore malo, saj je to delovno mesto, na katerem je vozniku prepuščena marsikatera samostojna odločitev.

Prav to nas je napotilo, da nam o svojem delu, težavah pa tudi lepih trenutkih pove sam voznik tovarnega vozila.

Ivan Šivec, ki bo še letos srečal Abrahama, si je že kot otrok na tihem želel, da bi postal šofer. Ta želja se mu je, čeprav s težavo, uresničila. Povedal je, da je ta poklic zelo težaven, saj je stalno v nevarnosti, pa tudi druge nevšečnosti se pojavljajo med opravljanjem dela. Če hoče voznik pravočasno dostaviti blago do kupca mora seveda delovni čas prilagoditi potrebam letga.

Delovni čas se prične že zgodaj zjutraj, saj mora voznik, če hoče blago, posebno takrat, ko ima več strank, biti ob šesti uri že na mestu razkladanja.

Dogaja se, da mora voznik odpotovati z vozilom zvečer, če hoče zjutraj pravočasno razložiti, kajti njegov osebni dohodek je popolnoma odvisen od opravljenega dela oziroma prevoženega polnega tovornjaka na kilometer.

Razkladanje v Brestovih skladiščih je vsaj delno urejeno, medtem ko je po skladiščih drugih trgovskih organizacij v večini zelo slabo urejeno.

Tu mora voznik ne samo nadzorovati količino razloženega blaga, temveč mora sam poprijeti za delo in težke elemente pohoštvata tudi sam podajati iz vozila.

Povratne vožnje, posebno na daljših relacijah so le malokdaj že napisane na potnem nalogu, zato je odvisno od samega voznika, koliko se znajde na raznih transportnih poslovalnicah. Vsak voznik dobro ve, da s povratno vožnjo ne prispeva samo k boljšemu finančnemu rezultatu podjetja, temveč tudi zase zasluži debelejši kos kruha.

Voznik Ivan Šivec se rad spominja dogodkov, ki jih je

doživel med vožnjo, posebno tistih, ki niso za javno objavo, temveč samo za preprost pogovor v ožji družbi. S težkim in umirjenim glasom pa se spominja tistih trenutkov, ko je opazil na cestah hude prometne nesreče s smrtnim izidom. Sam je doživel nesrečo, vendar ne po lastni krivdi. Na cesti je zadel z vozilom sedemletno deklico, na srečo brez večjih poškodb. Tega doživetja ni mogoče opisati, saj se človek šele kasneje zave, kaj vse bi se lahko zgodilo.

Za standard voznikov je pri nas zelo slabo poskrbljeno. Parkirni prostori so le ob avtocestah, da ne govorimo o kakšni urejeni prehrani, topli vodi za umivanje ali čem podobnem. Spanje v kabini vozila je posebno v zimskem času zelo naporno, tako da voznik večkrat kljub prekršku pelje do doma, ne da bi počival, kakor določa zakon o temeljih varnosti cestnega prometa.

Strokovni posvet

Kljub težkemu delu (zaradi tega imajo vozniki tudi benificirano delovno dobo — dvajset let za štirinajst mesecev), namerava Ivan Šivec vztrajati kot voznik do zaslužene upokojitve. Do tega je le še pet let. V mnogočem je delček uspeha na Brestu odvisen tudi od voznika, njegovega odnosa do dela in do delovnih sredstev, ki so mu zaupana.

*Od Bresta kupimo pohištvo.
Rok, 2. a*

Tako nastaja udobna sedežna garnitura

Franc HRIBLJAN, vzdrževalec zgradb na Iverki

Na Brestu sem 30 let. Najprej sem delal pri obnovi pogorele tovarne, kasneje pa pri popravilih parnih kotlov. Na Iverki sem od vsega začetka — najprej v stari in sedaj v novi. V času obnove se je drugače delalo kot sedaj. Takrat se ni postavljalo vprašanje udarniškega dela. Danes je pa tako težko narediti kakšno uro, pa ne zastoj, ampak plačano. Skratka — v slabših delovnih pogojih smo boljše delali kot se dela danes. Mislim, da je glavni vzrok sedanje krize, ker se premalo dela. Da bomo prišli v boljše čase bo treba z več volje in veliko boljše delati.

Janez PRAPROTNIK, profesor na OŠ v Novi vasi

Brestova lesna industrija je zrasla iz najpreprostejših spoznanj o možnostih uporabe lesa za potrebe človekovega bivalnega prostora. Od tistih pr-

vih barak, čebrič in valjarjev do današnjega komaj še lese nega pohištva je bila torej trda pot in štiri desetletja so za takšen tehnološki premik kratka doba. V te stopnice je Brest vložil neizmerljive napore. Žal verjetno večje, kot bi bilo treba, če bi se ob trmasto pridnem delu nenehno zavedal, da brez več znanja ni boljšega dela in ne prodornejših uspehov. Ob še tako častitljivi in tudi upoštevani vredni tradiciji, ob še tako čvrsti pripravljenosti, trdni volji in pridnosti so praktični dosežki brez temeljite teoretične izobrazbe lahko zadovoljivi, ne pa odlični. Zato je bila ustanovitev lastnih oddelkov srednje šole v Cerknici ena najmodernejših poslovnih potez v zgodovini Bresta. In njihova ukinitve ena najusodnejših napak tega kolektiva.

Samo širina in globina znanja, nakopičenega v glavah in rokah delavcev, bo ob poštenih poslovnih in delovnih morali ter ob razvitem praktičnem sistemu samoupravljanja uspešno popeljala Brest v naslednje desetletje — proti zlatemu jubileju.

*Brest dela omare, da imamo
lepo stanovanje.*

Dejan, 1. c

Z lastnim transportom še hitreje do kupca

Franci KNAUS, voznik viličarja v Gabru

V tej temeljni organizaciji sem zaposlen že sedem let, večinoma na tem delovnem mestu. Temeljna organizacija trenutno nima večjih problemov, tarejo nas edino nizki osebni dohodki, kar predvsem prizadene nas mlade, ki smo si komaj začeli ustvarjati življenje. V naši temeljni organizaciji je veliko mladih ljudi, ki si želijo sprememb in izboljšanja. Vse to se odraža tudi v delu naših mladincev, ki so zelo aktivni. Organizirali smo številne delovne akcije, od čiščenja tovarniških prostorov do plesov. Z udeležbo na sestankih ni nikoli problemov, mladi so še vedno pripravljeni za neplačano delo. Menim pa, da je zaradi slabe organizacije dela delovni čas še vedno premalo izkoriščen, saj so odmori prepogosti, v osmih urah se naredi premalo. Morda bi z večjo stimulacijo lahko odpravili tudi takšne napake in pridobili več mladih kadrov.

Bogdan POGAČNIK, novinar, urednik glasila MI SLOVENIJALES

Že v rani mladosti sem med mnogimi slovenskimi drevesi spoznal tudi — brest. Lepo drevo, z lepimi listi, in kadar sem list zmečkal, sem čutil, da je bilo v njem življenje. Davno nekoč sem gledal v gledališču ono znano O'Neillovo dramo »Strast pod brestom«. Je torej v drevju ne samo neko življenje, temveč tudi strast? Sicer pa sem po tej hudi vojni, ko sem si omišljal prvo družinsko stanovanje, prišel tudi v stik s tovarno pohištva Brest v Cerknici. Še zdaj živim ob temnorjavih omarah in posebej kvadratiranih vratih, ki sta jih delno v industriji, delno pa doma obrtno izdelala dva prijazna in zelo sposobna Brestova mizarja. Ko sem bil dopisnik Dela in TV v Parizu, sem na mednarodnih salonih pohištva nekajkrat naletel na lepo zasnovane, čeprav nekoliko preveč ploskovno naravnane, garniture iz cerkniškega Bresta.

Ob Cerkniškem jezeru, kjer voda presiha in kamor hodijo strašiti čarovnice s Slivnice, pa še kake inflacijske, birokratske in tržno proizvodne pošasti, ni vselej lahko vztrajati. Ob Cerkniškem jezeru je nebo večkrat oblačno kot jasno, kar sem pogosto sam doživljal na obiskih pri slikarju Lojzetu Perku in ob gledanju njegovih motivov.

Pa vendar: Brest je vrgel v rabo reklamo: Brestov je veliko, pa vendar je le en sam BREST! Upajmo torej, da bo

vsaj ta iz zdrave brestovine izrasli Brest trdno živeti tudi v prihodnje, po svojih zasluženih 40 letih, v katera so vložili veliko svojega poštenega dela mnogi delavci iz Cerknice in okoliških krajev, ki so že od nekdaj živeli — od lesa.

Janez KEBE, vodja skladišča gotovih izdelkov v Tapetništvu

Letos bom praznoval tridesetletni delovni jubilej, na Brestu pa sem zaposlen devetnajst let.

Brest je nastajal in se širil celih štirideset let. Od vsega začetka je imel težave, včasih večje, drugič manjše, vendar smo se s pridnim delom vedno uspeli rešiti iz viharjev. Morda je danes res najtežje, kajti svetovna kriza je najbolj prizadela tiste, ki so si tega najmanj želeli.

Mislim pa, da bi bilo moč v naši delovni organizaciji, z lastnimi silami marsikaj spremeniti in izboljšati. Proizvodnjo bi lahko povečali z manjšimi stroški in kakovostnejšo izdelavo, to pa le v primeru, da bi bili vsi repromateriali pravočasno pripravljeni za proizvodnjo. Zmanjšati bi morali okvare strojev, ki so pogoste in zaradi njih delo dostikrat zastane. Povečati bi morali tudi odgovornost posameznikov. Dostikrat je ozko grlo tudi delo s kooperanti, ki se čisto ne držijo dogovorjenih rokov in nam polizdelke pošiljajo prepozno.

Tako z izdelavo končnega izdelka lahko zamujamo tudi za več mesecev; kaj to pomeni za temeljno organizacijo pa tako ni potrebno komentirati. K boljšemu delu bi veliko pripomogla tudi sprememba načina nagrajevanja. Uravnilovka pri ocenjevanju del in nalog ni ustrezen način.

Sedaj so v glavnem plačana delovna mesta in ne povsod delo, ki je (ali ni) opravljeno. Menim, da se bo to moralo spremeniti in urediti tako, da bo delavec plačan po vložnem delu.

Brestovim delavcem želim predvsem to, da bi čimprej zaplavali v mirnejše vode.

*Brez Bresta bi težko živeli.
Tadej, 3. b*

*Brestovi delavci so si zaslužili, da jih pozdravljamo.
Heda, 3. b*

*Želimo vam mnogo uspehov pri delu.
Ana, 3. b*

*S sestroico spiva na Brestovem pogradu.
Dejan, 1. c*

*Brez pohištva ne bi mogli živeti.
Danica, 4. b*

(nadaljevanje na 15. strani)

(nadaljevanje s 14. strani)

Daniel MATIČIČ,
dipl. organizator dela —
SKUPNE DEJAVNOSTI

Ukrepi ekonomske politike lesarstvu že v preteklosti niso bili naklonjeni, sedaj pa lesarstvo preživlja morda najtežje trenutke v svoji zgodovini. Sprememba devizne zakonodaje ga je pahnila v boj za preživetje, kajti od parol o nujnosti izvoza se ne da živeti.

V preteklosti so bile često začitane napačne razvojne poti posameznih dejavnosti. Tako je stihijski razvoj v lesarstvu privedel do tega, da je bila v nekaterih občinah lesarska dejavnost preobsežno zastavljena. Krize v tej veji so precej pogoste in potegnejo za seboj številne druge dejavnosti, ki so kakorkoli povezane z lesarstvom. V okviru republike bi se morali dogovoriti, katera področja lesarske dejavnosti potrebujemo in katerih ne. Tistemu delu, ki naj bi ga obdržali, bi morali omogočiti kar najboljše pogoje gospodarjenja. Le tako organizirana lesarska dejavnost bi bila lahko konkurenčna na domačem in tujem trgu.

Dejstvo je, da nobene dejavnosti ni mogoče enostavno ukiniti, pač pa je potrebno postaviti nekatera optimalna razmerja med panogami. Lesarstvo pa je še vedno panoga, ki ima razmeroma največ lastne surovinske osnove.

Brest se brez temeljite tehnološke in kadrovske prenove ne bo rešil težav. Zato mislim, da bi morala občina in širša družbeno politična skupnost Brestu nuditi veliko pomoč. Za občino Cerknica pomeni Brest najmanj toliko kot za Jesenice Železarna, za Titovo Velenje Gorenje, za Novo mesto IMV in podobno. Te organizacije so bile v preteklosti deležne velike družbene pomoči.

V prihodnje pa bomo morali vsi kakovostneje delati. Zastaviti bo potrebno takšno ekonomsko politiko, ki bo spodbujala vsako organizacijo k boljšemu delu. Mislim, da bi morali imeti direktorji večja pooblastila. Za te položaje bi morali biti izbrani ljudje, ki imajo veliko znanja iz upravljanja, organizacijskega in

strokovnega področja, delavci pa bi jim morali zaupati.

Ravno zaupanje pa je danes največji problem. Če bi pogovor »na napakah se učimo« veljal, potem bi danes vse znali, saj smo naredili že toliko napak, da za ponovno učenje ni več časa.

Marjan KEBE, skupinovodja
v Strojegradnji

Kot Brestov štipendist sem se po končanem šolanju zaposlil v skupini za izdelavo lesnoobdelovalnih strojev.

Brest je delovna organizacija, ki skoraj polovici delovnih ljudi v naši občini daje delo. Ker sem tudi jaz eden izmed njih, mislim, da ne smemo dovoliti, da bi se Brestu še naprej obetali slabi časi.

Brestovci si moramo prizadevati, da vsak čimbolje opravi svoje delo. Le tako si bomo zagotovili delo in razvoj še vrsto let. Brest moramo ohraniti in mu povrniti ugled, ki ga je nekoč imel.

Vinko KOČEVAR, brusar
v Žagalnici

Tukaj sem zaposlen neprekinjeno štiriintrideset let, torej sem pripravnik za pokoj. Doma se malo ukvarjam s kmetijstvom in čakam boljših dni.

Edini na Brestu sem, ki ima triletno šolo za brusarja. Veliko mladih sem priučil tega dela. V zahvalo pa imam sedaj za razred nižji dohodek kot moji učenci. Sedemtrideset let plačujem sindikalno članarino, ta sindikat pa doslej še ni rekel dobre besede zame. Pred upokojitvijo bi morali na delavca le malo bolj pogledati: njegova pokojnina bi morala biti tako visoka, da bi si lahko z lastnimi sredstvi plačeval vsaj prostor v domu za ostarele občane.

Kot človek, ki je že dolgo na Brestu in kot član številnih organov, sem sledil rasti, spreminjanju, pa tudi napakam. Težki časi so bili tudi prej, zato sedanja zaostritev ni nekaj izjemnega. Pot iz nje pa bo gotovo težja, ker sovpada s svetovno gospodarsko krizo. Bojim se, da se iz težav ne bomo mogli izkopati le z lastnimi silami.

Obzornik jubilant

Pričujoča, jubilejna številka nosi oznako 241. 242 bi bilo še bolj pošteno, saj se je jubilejna številka pred desetimi leti kdo ve zakaj izognila »ljudskemu« štetju. Dvajset let rednega, sprotnega, aktualnega obveščanja, je kolektivu kot je Brest lahko v ponos. To spoznanje je še toliko pomembnejše, če vemo, da so se prav z Obzornikom, ki danes v arhivu predstavlja kar nekaj zajetnih knjig, ohranili številni zapisi in slike, ki na svojevrsten dokumentarni način ohranjajo podobo zadnjih dvajsetih let.

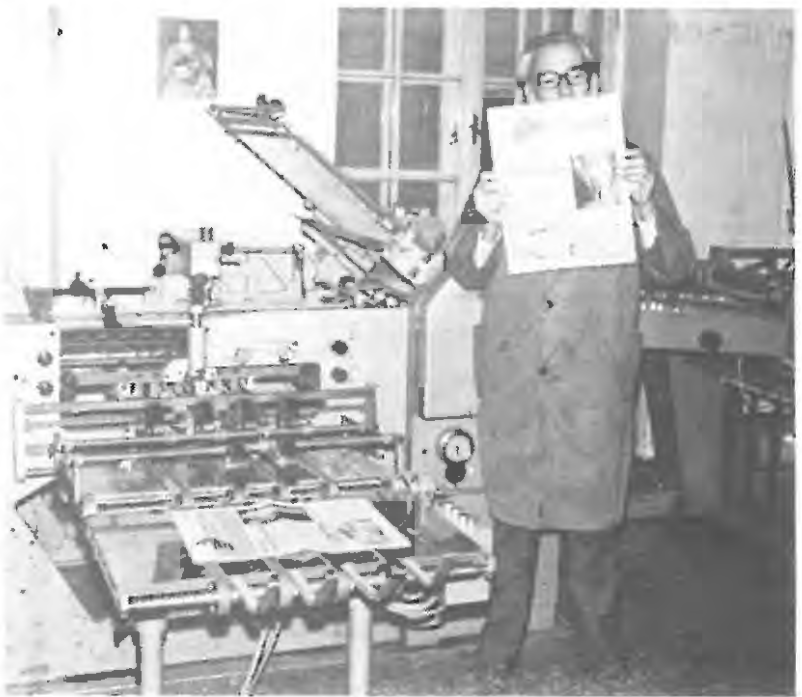
Investicije, pomembni obiski, tehnološke in oblikovne novosti, uspehi na domačem trgu, razvojna snovanja, delavske športne igre — lesariade — sozdariade, kulturni drobci, naši ljudje — naši upokojeanci — naši delegati, dogajanja v občini, novosti iz drugih lesarskih kolektivov in še in še bi lahko naštevali. Že danes je marsikateri zapis vreden pozornosti. Čas bo gotovo dvigal ceno in vrednost še marsikateri zapisani misli in ugotovitvi.

Bolje, da dokumentarnost prepustimo uredništvu in raje pogledamo Obzornikovo današnjo vlogo.

Prijetno je med delavci slišati »naš Obzornik«. In prav to je smisel vsega truda tega in vseh naslednjih uredniških odborov. Povedati tisto in tako, kar delavce zanima. Enostavno in na kratko, vendar pravočasno. Obveščanje in informiranje dosežeta svoj namen takrat, kadar sta jasna in poštena, v korist lažjega odločanja v samoupravnih proce-

sih. Odziv na informacijo je potrditev, da je bila le-ta posredovana dobro ali pravilno. Obzornik je doživel pohvale in kritike — to pa je dokaz, da ga ljudje berejo, da ga žele spreminjati in izboljšati.

Kakšen naj bo, da bo tudi v prihodnje ostal »naš«, bomo spregovorili kdaj drugič. Ob tej priložnosti naj mu, kot jubilanu, zaželimo ugodno gospodarsko podlago in sveže idejne tokove.

Že več kot dvesto števil Brestovega obzornika je »nastalo« v Železniški tiskarni v Ljubljani

Iz naše osebne izkaznice

V delovno organizacijo BREST, industrija pohištva n. sol. o. je združenih devet proizvodnih temeljnih organizacij in ena temeljna organizacija za opravljanje del, ki so skupnega pomena za uspešno opravljanje dejavnosti temeljnih organizacij. Za opravljanje administrativno-strokovnih, pomožnih in podobnih del skupnega pomena za vse temeljne organizacije v sestavi delovne organizacije pa je organizirana delovna skupnost.

V delovni organizaciji je sedaj zaposlenih 2210 delavcev.

Proizvodne temeljne organizacije so:

1. Tozd POHIŠTVO, tovarna pohištva n. sol. o., Cerknica

Temeljna organizacija v okviru glavne dejavnosti izdeluje furnirano ploskovno pohištvo namenjeno za opremljanje bivalnih prostorov in sicer dnevnih sob, spalnic, otroških sob in jedilnic za domači in tuji trg. Poleg tega organizacija po naročilu izdeluje ploskovno pohištvo za opremljanje raznih objektov.

V okviru stranske dejavnosti pa opravlja ključavničarska, kovinsko-strojna, energetska in gradbeno-vzdrževalna dela.

V tej temeljni organizaciji je zaposlenih 615 delavcev.

2. Tozd IVERKA, tovarna ivernih plošč n. sol. o., Cerknica

Temeljna organizacija v okviru glavne dejavnosti izdeluje iverne in oplemenitene iverne plošče vseh vrst.

V okviru stranske dejavnosti pa opravlja tehtanje blaga, razen živali in blaga pripeljanega z vprego.

V tej temeljni organizaciji je zaposlenih 16 delavcev.

3. Tozd MASIVA, Tovarna pohištva n. sol. o., Martinjak

Temeljna organizacija v okviru glavne dejavnosti izdeluje razne vrste masivnega pohištva, predvsem pa stole in mize, ki jih prodaja na tujem in domačem trgu.

V okviru stranske dejavnosti pa opravlja ključavničarska in kovinsko-strojna dela.

V tej temeljni organizaciji je zaposlenih 287 delavcev.

4. Tozd ŽAGALNICA, tovarna lesnih izdelkov n. sol. o., Stari trg

Temeljna organizacija v okviru glavne dejavnosti proizvaja žagan les vseh vrst in opravlja storitve te proizvodnje.

V okviru stranske dejavnosti pa izdeluje razne izdelke iz jelovega lesa.

V tej temeljni organizaciji je zaposlenih 210 delavcev.

(nadaljevanje na 16. strani)

Kaj je ta mesec novega?

brest

